



# GAZETA GDAŃSKA

10  
FEN.

Nr. 19 ABCDE

Poniedziałek, 23 stycznia 1939

Rok XLVIII

Aleksandrów, Kujawski, Brodnica, Bydgoszcz, Chełmno, Chojnice, Sdańsk, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, Kartuzy, Kościerzyna, Lipno  
— — — Nowe-Miasto, Rybin, Sępólno, Starogard, Świecie, Szubin, Tczew, Toruń, Tuchola, Wąbrzeźno, Wełherowo, Wyrzysk — —

## Panie Marszałku, licz na nasze serca

WARSZAWA. Warszawa uczęła wczoraj w sposób bardzo uroczysty historyczną rocznicę 11 listopada 1918 r., w którym to dniu mieszkańcy Wielkopolski wzięli udział w rozbrajaniu okupantów w Warszawie.

Obchód tej rocznicy został zorganizowany przez zjednoczone organizacje Zw. Powstańców Wielkopolskich i rozpoczął się nabożeństwem w kościele garnizonowym, celebrowanym przez J. E. ks. biskupa Szlagowskiego.

Wojewodę poznańskiego reprezentował naczelnik Błażewicz. W środkowej nawie ustawiła się kompania powstańców w historycznych mundurach, oddział harcerzy wielkopolskich i poczty sztandarowe organizacji kombatanckich. Po nabożeństwie nastąpiło złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, po czym uczestnicy uroczystości przemarszerowali przez ulice Warszawy do siedziby Naczelnego Wodza. O godz. 13,15 wśród niesłychanych owacji zgromadzonych na ul. Klonowej tłumów wyszedł p. Marszałek Śmigły-Rydz. Rozpoczęła się defilada. Pochyliły się historyczne sztandary organizacji b. wojskowych. W momencie, gdy maszerowali przed p. Marszałkiem powstańcy ubrani po cywilnemu, z szeregów rozległy się gromkie okrzyki: „Niech żyje Pan Marszałek!”

O godz. 13,40 powstańcy wielkopolscy złożyli hołd pamięci Wskresziciela Państwa Polskiego, Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Następnie odbyła się podniosła uroczystość na ul. Żurawiej 12, z którego to domu Wielkopoleanie z armii niemieckiej pod dowództwem kpt. Jęczkowiaka rozpoczęli rozbrajanie okupantów w dn. 11 listopada 1918 r.

Przemówienie do zgromadzonych powstańców wygłosił z balkonu I piętra płk. dypl. Koperski, mówiący m. in.:

„Z tego mieszkania rusza w dziejowej chwili grupa nieustraszonych wielkopolskich peowiaków — w niemieckich mundurach lecz o polskich, gorących, nieustraszonych sercach. Peowiaci, legioniści i Wielkopoleanie opanowują miasto“.

## Harcerstwo pogotowiem młodzieży polskiej do pracy dla dobra Ojczyzny

Wysokie uznanie dla harcerzy zaolziańskich i ich odpowiedź

P. generał Wł. Bortnowski otrzymał nast. list:

JW. Pan Generał Bortnowski Władysław  
Dowódca Sam. Grupy Operacyjnej „Śląsk“

Czcigodny i Kochany Panie Generale!

Za słowa uznania dla Harcerstwa, skierowane na moje ręce, jako Komendanta Pogotowia Harcerzy na Pograniczu Śląska Cieszyńskiego, serdecznie dziękuję. Będą one dla nas nie tylko cennym dokumentem oceny naszej pracy przez Dowódcę Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Śląsk“, ale przede wszystkim wielkim zobowiązaniem do pracy w myśl słów Pana Generała: „Związek Harcerstwa w Polsce to nie tylko obywatele, ale przede wszystkim to pogotowie młodzieży polskiej do pracy dla dobra Ojczyzny“. Chcemy umieć codziennie dla Polski pracować a w chwilach ciężkich chcemy być pierwszymi, którzy będą gotowi wszystko dla Niej poświęcić.

Byliśmy dumni i szczęśliwi, że oddając się w chwilach walki o Zaolzie do dyspozycji Władz Wojskowych, meldowaliśmy się Panu Generałowi, który jest w codziennej pracy stałe z nami jako Przewodniczący Okręgu Pomorskiego Zw. Harcerstwa Polskiego.

(—) Aleksander Jamrozek Komendant Pogotowia Harcerzy

Czuję

W czasie składania hołdu panu Marszałkowi Śmigłemu - Rydzowi przez powstańców wielkopolskich wojewoda Bociański wygłosił przemówienie, w którym powiedział:

„Panie Marszałku! Powstańcza brać wielkopolska, wraz z delegacjami oddziałów powstańczych z P o m o r z a, Poznania i Śląska, przemaszerowała tu do Ciebie, by złożyć Ci najgłębszy hołd i żołnierską

część oraz zameldować posłusznie, że tak jak ongiś przed 20 laty, owiśni duchem jedności i ukochaniem Ojczyzny, zrobiliśmy porządną robotę, tak i dziś pełnimy w boju i w pokoju twój rozkaz.

Panie Marszałku licz zawsze nie tylko na nasze szable i bagnety, ale i na nasze serca.

My powstańcy zawsze stoimy i stać będziemy przy Tobie.“

## Pomorze uczciło czyn zbrojny Wielkopolski

Obchodzona w dniu wczorajszym w Toruniu uroczystość 20-lecia Powstania Wielkopolskiego wypadła niezwykle imponująco, przede wszystkim dzięki tłumnemu udziałowi patriotycznego społeczeństwa toruńskiego, które, darząc powstańców wielkopolskich szczególną sympatią, dało dalszy dowód swego uznania dla bohaterstwa ich czynu.

Uroczystość rozpoczęła się o godz. 9.15 zbiórką powstańców i delegacji pokrewnych związków przy ulicy Warszawskiej, skąd, po uformowaniu się i po powitaniu obecnych przez wiceprezesa Związku Okręgowego Powst. Wielkp. p. Grabińskiego, silna kompania powstańców wraz z delegacjami Związku Legionistów, organ. kombatanckich, Zw. Inwal. i in. — udała się przed pom-

nik Marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie złożono wieńiec. Orkiestra odegrała hymn narodowy. W uroczystości składania wieńca wzięli nadto udział naczelnik wydziału społeczno-politycznego p. S. Cichalewski, p. starosta Bruniewski, oraz przedstawiciel Okręgu Związku Legionistów p. dr. Tomczyński.

Następnie pochód, któremu towarzyszył coraz większy orszak publiczności udał się do bazyliki św. Jana na uroczyste nabożeństwo, które odbyło się o godz. 10. Na nabożeństwie reprezentowane były władze cywilne i wojskowe oraz miejscowe organizacje, związki i stowarzyszenia, a Związek Legionistów w komplecie. Nabożeństwo odprawił ks. Głowacki, kazanie wygłosił powstaniec wielkopolski ks. prałat Ziemiński. Ofiarny

### Kronika polityczna

Z okazji jubileuszu 30-lecia pracy naukowej p. Wojewoda Pomorski min. Władysław Raczkiewicz przesłał p. Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego prof. Wojciechowi Świętosławskiemu depezę z życzeniami.

P. Wojewoda Pomorski min. Władysław Raczkiewicz wyjechał na kilkutygodniowy urlop wypoczynkowy. Obowiązkowi Wojewody Pomorskiego pełni p. wicewojewoda Zygmunt Szczepański.

patriotyzm, silna niezłomna wola zwycięstwa, duch nieugięty — oto walory, które pozwoliły nielicznym, źle uzbrojonym oddziałom wojsk powstańczych pokonać o ileż potężniejszego wroga — mówił ks. prał. Ziemiński.

Po nabożeństwie, o godz. 12,30 odbyła się uroczysta akademія w Teatrze Ziemi Pomorskiej. Teatr zapełnił się po Brzegi, wie-

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej)

### Minister Walter Funk mianowany prezesem Banku Rzeszy

BERLIN. Oficjalnie komunikują, że minister gospodarstwa Rzeszy — Walter Funk mianowany został prezesem Banku Rzeszy Niemieckiej. Nominacja ministra Funka opiewa na lat 4-ry.

Komunikat stwierdza, że nowe wielkie zadania, stojące przed gospodarstwem narodowym Rzeszy, wymagają, ażeby stanowiska ministra gospodarki i prezesa Banku Rzeszy pozostawały w jednych rękach. Wobec tego nowy prezes Banku Rzeszy — Walter Funk pozostaje nadal na swym stanowisku ministra gospodarki.

Min. FUNK, nowomianowany prezes Banku Rzeszy.



### Niezwykłe spotkanie towarzyszy broni

W niezwykłych warunkach spotkali się dwaj towarzysze broni z czasów wojennych, 42-letni Henryk Kościelny, zam. na terenie Gdańska i 43-letni Antoni Tabacki, zam. w Orłowie przy ul. Inżynierskiej. Tabacki wracając wieczorem z pracy do domu najechał na ul. Gdańskiej w pobliżu garażów MTK na jakiegoś człowieka. Wskutek zderzenia nieznanemu doznał złamania ręki, Tabacki zaś dotkliwie się potłukł. Po nieszczęściu, które spotkało obu mężczyzn, okazało się, że są to starzy znajomi, którzy ostatni raz widzieli się po zakończeniu wojny, w czasie której walczyli w okopach ramię przy ramieniu w armii niemieckiej. Obydwom pontocy udzieliło pogotowie ratunkowe.



Dr. SCHACHT dotychczasowy prezes Banku Rzeszy.

Komunikat określa stanowisko dr. Schachta jako „ministra do zadań specjalnych“.



## „Gdańsk — załatwiona sprawa genewskiej Ligi“

W „Danziger Vorposten“ ukazał się artykuł wstępny, który — stwierdzamy to z przyjemnością — rzeczowością i trzeźwością polityczną odbiega daleko od normalnego poziomu tego pisma.

Pod tytułem „Gdańsk — załatwiona sprawa genewskiej Ligi“ autor artykułu p. Za. (rske) przypomina, że instytucja genewska przeszła sto razy rozstrzygać miała sporne sprawy polsko-gdańskie, że jednak niczego nie załatwiono wyraźnie i ostatecznie. Dzisiejsze twierdzenie Genewy, że zarządzenia władz gdańskich kolidują z demokratyczną konstytucją jest praktycznie dla Gdańska bez wartości.

„Wolne Miasto Gdańsk — pisze dalej p. Za. (podkreślenia „Vorpostena“) z własnej woli i pod okiem światła wszedłszy na drogę polityczną Adolfa Hitlera dokonał duchowego doszlusowania do Wielkich Niemiec, od których jednak w oddzieleniu żyć musi. Nasycona jest tym jego narodowa ambicja, jest bowiem suwerenny we wszystkich decyzjach dotyczących niemieckości.“

Nie w obawie o tę niemieckość, ani w działalności Ligi Narodów tkwią więc punkty wyjścia troski o przyszłość Gdańska (podkreślenia nasze):

„Polityczne kierownictwo Gdańska stara się tylko o zabezpieczenie i rozbudowanie gospodarczej egzystencji tego przymusowo samodzielnego(?) tworu państwowego. Wolne Miasto żyje w obszarze gospodarczym Polski jako niemieckie państwo(?) przy boku Rzeszy. Geopolityczne dane jej położenia i gospodarczy rozwój Rzeszy(?) muszą być współzależnymi wystarczającej podstawy materialnej dla zdolności życiowej W. Miasta. Z perspektywą na realizację tego naturalnego i niezbędnego rozwiązania nar.-socjalistyczny Gdańsk rozpoczął rok 1939. Jeśli Gdańsk gospodarczo wykorzystany przez Polskę i wbudowany całkowicie w polsko-niemieckie stosunki gospodarcze wypełniłby mógł rzeczyć wiście swą normalną funkcję członka wiążącego Niemcy i Polskę, wtedy nie będzie już żadnej kwestii gdańskiej, która wymagałaby koniecznej rewizji.“

### Sekretariat Funduszu Obrony Narodowej

komunikuje, że wszelkie zamówienia na sprzęt i materiał uzbrojenia, na rzecz FON, dokonywać należy wyłącznie za pośrednictwem Sekretariatu.

Adres Sekretariatu Funduszu Obrony Narodowej, Warszawa, ul. Marszałkowska 17.

Godziny przyjęć od 8 do 14 i pół, w sobotę do 13, tel. nr. 7-25-15.

### Nadużywał munduru

Krakowski proces „Związku Interwencyjnego“ przybiera coraz bardziej sensacyjny obrót. W toku dalszej rozprawy zeznaje oskarżony Dziekanowski, pułkownik, czołowa osobistość wśród oskarżonych. W ten sposób ujmuje nawet sprawę akt oskarżenia, podkreślając, że podpułkownik występujący w mundurze z pełnymi odznaczeniami, musiał wzbudzać zaufanie i szacunek u Klientów „Związku“. To, że Dziekanowski dyskontował dla celów przestępczych mundur oficera, umożliwiło mu bezkarne działanie przez długi czas, a winę jego kwalifikuje ciężej.

Dzekanowski płacze się w zeznaniach i nie może odpowiedzieć na szereg pytań przewodniczącego, dlaczego brał pieniądze od poszkodowanych.

### Pomorze uczciło czyn zbrojny Wielkopolski

(Dalszy ciąg ze strony 1-ej)

scem stojącym. Z ramienia władz cywilnych i wojskowych obecni byli pp. nac. wydz. społ.-pol. Seweryn Cichalewski, mjr. Ciężyński, starosta krajowy Łącki, prezydent miasta Raszeja, dyr. Ubezpieczalni Społ. p. Wład. Matula, prokurator Przybylski i inni. Okręg Pom. Związku Legionistów reprezentował p. dr. Tomczyński.

Akademii zagał przez kółka toruńskiego Zw. Powst. Wielkop. p. por. Skrzypczak, witając w bardzo serdecznych słowach przedstawicieli władz, społeczeństwa i wszystkich obecnych, dziękując wszystkim za tak liczny

Do całości artykułu „Vorpostena“ powrócimy jeszcze obszerniej, dzisiaj stwierdzając tylko, że stanowi on wyraz pozytywnej ewolucji od nierealnych hasel politycznych do realnej podstawy, jaką wyznacza Gdańskowi jego geopolityczne położenie z wszystkimi nie do odparcia konsekwencjami.

## Wieczory dyskusyjne dla kupiectwa pomorskiego

Związek Towarzystw Kupieckich organizuje w czasie od dnia 22 lutego do dnia 4 kwietnia rb. wieczory dyskusyjne dla kupiectwa pomorskiego. Na wieczorach dyskusyjnych w ciągu 5-ciu wykładów kupiectwo będzie miało sposobność zapoznania się z najnowszymi zdobyczami w dziedzinie wiedzy zawodowej. Między innymi poruszone zostaną zagadnienia współzawodnictwa w handlu, taniej i łatwiej reklamy, sposobów obrony przed niesłusznymi wymiarami władz skarbowych, jakie korzyści daje prowadzenie księgowości oraz popularny przegląd ustawaodawstwa gospodarczego. Wieczory

## Okręg pomorski Polskiego Związku Zachodniego na straży granic zachodnich

W dniu wczorajszym w sali Domu Społecznego w Toruniu odbył się walny zjazd delegatów okręgu pomorskiego Polskiego Związku Zachodniego. Na zjazd przybyli delegaci z całego Pomorza w liczbie około 200 osób.

Zjazd zagał prezes okręgu pomorskiego PZZ. p. sędzia Alojzy Glemma, po czym przemówienia powitalne wygłosił p. nac. Cichalewski w imieniu p. Wojewody Pomorskiego oraz p. mjr. Ciężyński w imieniu dowódcy O. K. generała Karaszewicz-Tokarzewskiego, życząc zjazdowi najpomyślniejszych obrad i rozwoju pracy PZZ. na Pomorzu.

Z kolei dyrektor Polskiego Związku Zachodniego p. Mieczysław Zaleski z Warszawy wygłosił referat na temat stosunków polsko-niemieckich na tle dzisiejszej sytuacji politycznej.

Następnie referat sprawozdawczy o pracach Polskiego Związku Zachodniego na Pomorzu wygłosił kierownik okręgu pomorskiego PZZ. p. mgr. Wojnowski.

Po referacie p. mgr. Wojnowski odczytał rezolucję, którą zebrani przyjęli przez aklamację. Po przerwie rozwinęła się dyskusja nad wygłoszonymi poprzednio referatami. Po dyskusji na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi absolutorium.

## Wielka odprawa harcerska w Toruniu

czterech chorągwi: pomorskiej, gdańskiej, wielkopolskiej i mazowieckiej

W dniach 11 i 12 lutego odbędzie się w Toruniu wielka odprawa hufcowych czterech chorągwi harcerskich: pomorskiej, gdańskiej, mazowieckiej i wielkopolskiej. Komitet organizacyjny spodziewa się udziału ponad 130 harcerzy, komendantów hufców.

Program zjazdu ze względu na szeroki jego zakres, rozłożony został na dwa dni.

Podczas pobytu w Toruniu uczestnicy zwiedzą gród Kopernika i zapoznają się bliżej z jego urządzeniami społeczno-kulturalnymi.

## Konfiskata „Danziger Vorpostena“

Niedzielną numer narodowo-socjalistycznego „Danziger Vorpostena“ skonfiskowany został przez władze polskie za niesłychaną w formie i treści napaść na polską policję kryminalną.

## Inauguracja prac Służby Młodych w Bydgoszczy

W Bydgoszczy odbyło się wczoraj uroczyste zapoczątkowanie prac Służby Młodych, które w sali kasyna oficerskiego pułku „Dzieci Bydgoskich“ zgromadziło ponad 200 osób.

Przemówienie inauguracyjne wygłosił p. prof. Wrzoś, po czym przemawiali kierownik okręgu pomorskiego Służby Młodych p. inż. Kozłowski, zastępca kierownika Związku Młodej Polski p. Piżewicz z Warszawy.

Na końcu głos zabrał kierownik Służby Młodych p. mjr. Galinał.

Imieniem bydgoskiego obwodu OZN przemawiał p. prof. Góralczyk.

## O 25 km od Barcelony

LERIDA. Oddziały wojsk gen. Yague po zajęciu małej miejscowości portowej Sitgi znajdują się obecnie w odległości 25 km od Barcelony.

Grupa wojsk gen. Garcia Valino dotarła do miejscowości de San Sadurni de Noya niedaleko linii kolejowej wiodącej do Barcelony, a więc znajduje się mniej więcej w odległości dwudziestu kilku kilometrów od stolicy Katalonii.

Miejscowość Igualda została zajęta w niedzielę o godzinie 9-tej rano. Na innych odcinkach frontu katalońskiego natarcie trwa bez przerwy.

Dziś w dzielnicach północno-zachodnich pochmurno z drobnym deszczem przy temperaturze kilka stopni powyżej zera. Na pozostałym obszarze kraju chmurno z rozpozogdeniami — miejscami mgły. Po nocnych przymrozkach temperatura w ciągu dnia nieco powyżej zera.

**Zł 10.000**  
na nr. 74722  
w 14 dniu ciągnięcia 4 kl. znów padło w kolekturze  
**„Droga do Szczęścia“**  
Gdynia, Świętojańska 10 — Telefon 13-77.  
Szczęśliwe losy I. Klasy 44 Loterii są już do nabycia.

## 102 polskie źródła zakupów

Przy poparciu przemysłu polskiego powstaje w Warszawie pod protektoratem Stowarzyszenia Kupców Polskich i Związku Polskiego pierwsza i jedyna w Polsce Centrala Hurtu Polskiego pod wspólną nazwą: „102 Polskie Źródła Zakupów“.

Gospodarza ta placówka jest poważnym krokiem w kierunku uniezależnienia polskiego kupiectwa detalicznego od wpływów obcych, a tym samym unarodowienia handlu w Polsce.

Każdy kupiec detalista przyjeżdżający z prowincji do stolicy będzie mógł do-

konać wszelkich zakupów i zamówień w jednym miejscu; zmniejszy to w znacznym stopniu wydatki handlowe oraz da możliwość kupcowi detalicznie zapoznać się z polskim stanem posiadania i wytwórczością polską, jak również zaoszczędzi mu wiele czasu marnowanego dotychczas na poszukiwanie różnych źródeł zakupów.

Szczegółowych informacji udziela Sekretariat Komitetu Organizacyjnego Hurtu Polskiego — Warszawa, ul. Marszałkowska 102, tel. 320.36.

## Wstrząsająca walka o życie dzieci w Bydgoszczy

Wstrząsająca walka o życie dwójga małych dzieci rozegrała się wczoraj po południu na Kanale Bydgoskim, w pobliżu ul. Staroszkolnej. Na brzegu bawiło się kilku chłopców. Odważniejsi z nich wchodzili na bardzo już kruchy łód popisując się brawurą. Jednym z nich był również 14-letni Jerzy Marach (Graniczna 15). Podpierając się dużym kijem wszedł o nna krę, która w pewnej chwili zaczęła pękać. Chłopiec nie zdążył już zeskoczyć na brzeg i począł tonąć. Z po-

moćą pośpieszył mu jego brat, Wincenty Marach. Ten jednak również skrył się pod wodą. Dopiero wydobyli niesfornych malców przechodnie, zważeni krzykiem dzieci. Przybyłe na miejsce pogotowie ratunkowe miało bardzo wiele trudu z przywróceniem do przytomności Jerzego Maracha. Przez dłuższy czas lekarz i sanitariusze ofiarnie walczyli o życie dziecka. Chłopca w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala miejskiego. Drugiego malca zabrali do domu rodzice.

## Żydzi z Niemiec wyjeżdżają do Gujany Francuskiej

PARYŻ. „Paris Soir“ podaje wiadomość o podjęciu przez wychodźców żydowskich z Australii i Niemiec, którzy schronili się do Francji, prób kolonizacji Gujany Francuskiej. 10 lutego wyjechać ma z Francji do Gujany pierwsza grupa 10 in-

żynierów i techników leśnych. Wyjazdy te kontynuowane będą tak, że 10 każdego miesiąca udawać się będzie do Gujany nieliczna grupka emigrantów żydowskich. — O ile pierwsze próby będą uwieńczone powodzeniem, eksperyment będzie kontynuowany i rozszerzany. Ziemia w Gujanie Francuskiej jest bardzo bogata i urodzajna. Warunki klimatyczne jest dość ciężkie. Pierwsi emigranci żydowscy chcą przystąpić od razu do próby uzdrowienia klimatu przez przeprowadzenie robót osuszających.

## Demoralizacja policji amerykańskiej

NOWY JORK. Deputowany Charles Baldwin postawił we czwartek wniosek przeprowadzenia gruntownej reorganizacji aparatu policyjnego w Nowym Jorku. Wniosek swój Baldwin uzasadnił twierdzeniem, że w Nowym Jorku popełniane jest codziennie co najmniej jedno morderstwo, o którym opinia publiczna się nie dowiaduje. Policja toleruje zakazane domy gry oraz inne lokale tego rodzaju. Atak pośle Baldwin na policję, pozostającą pod osobistą kontrolą burmistrza Nowego Jorku — La Guardia, wywołał w Nowym Jorku dużą sensację.

udział.

Następnie p. mgr. Jabłoński, kierownik referatu historycznego DOK VII wygłosił dłuższy referat, w którym na tle ówczesnej rzeczywistości przedstawił w sposób źródłowy i naukowy doniosłość i znaczenie wybuchu powstania wielkopolskiego dla odradzającej się Ojczyzny.

Z kolei nastąpiły produkcje muzyczne zespołu symfonicznego p. p. oraz chóru „Dzwon“, który pod batutą p. prof. Moczyńskiego wykonał utwór „O ziemi ojców“ — i „Pieśń Powstańców“ a pan dyrektor Władysław Bracki wygłosił piękną deklamację p. t.: „Pieśń o bohaterach wielkopolskich“, za którą sala nagrodiła go spontanicznymi oklaskami.

Akademii zakończono wspólnym Spiewem „Boże coś Polskę“.



## Przebieg prasy

### Praca dla Polaków w Gdańsku

„Kurjer Poranny” przypomina, że:

„interesy gospodarcze polskiej ludności w wolnym mieście pokrywają się z interesami gospodarczymi zaplecza polskiego. Cóż więc leży w interesie tej ludności? Przede wszystkim możliwość pracy i zarobkowania. Zdawałoby się, że ta sprawa jest tak jasna i zrozumiała, iż umożliwienie ludziom uzyskania pracy jest kardynalną zasadą obowiązującą zawsze i wszędzie wszystkie rządy i wszystkie ustroje polityczne. Tymczasem:

Ustawodawstwo, regulujące rynek pracy w wolnym mieście w wysokim stopniu utrudnia żywiołowi polskiemu korzystanie z tego rynku i stwarza tym samym momenty zadrażnienia w stosunkach polsko-gdańskich.”

### Ustąpienie Schachta

„Goniec Warszawski” komentuje w artykule wstępnym dymisję min. Hjalmara Schachta w sposób następujący:

„Olbrzymie znaczenie Schachta sprawa, że jego ustąpienie samo już przez się jest sensacją na miarę międzynarodową — bez względu na to, w jakimkolwiek by to było okresie. Tym bardziej jednak w chwili obecnej, gdy cały świat trzęsie się od alarmów wojennych. Czy przyczyny, które spowodowały likwidację Schachta, nie stoją w ścisłym związku z tą właśnie sprawą, ściśle mówiąc z ostatnimi przygotowaniem gospodarczymi i finansowymi po stronie Niemiec i z ich wejściem na drogę t. zw. gospodarki wojennej? Mimo wszystkie zaprzeczenia, jakie by się na ten temat pojawić mogły, zdaje się, że jednak — tak.

Już ustęp urzędowego komunikatu niemieckiego o konieczności „utrzymania wartości pieniądza obiegowego” w wewnętrznym życiu niemieckim i zapobieżenia zwyżkom cen i płac rzuca spory snop światła na drogę, jaka się otwiera przed min. Funkiem jako następcą. Bilans zaś Banku Rzeszy na ultimo grudnia ostatnich paru lat są dodatkową ilustracją. W ciągu ostatnich 3 lat, przy prawie niezmiennym zapasie złota (który z 82 milionów marek zmalał do 71 mln.) obieg banknotów wzrósł z 4.285 do 8.223 milionów marek, przy czym w latach 1936 i 1937 przyrost obiegu wynosił po 700 i 500 milionów rocznie, w roku 1938 zaś — 2.730 milionów, co oznacza 50-procentowe powiększenie obiegu w ciągu 12 miesięcy.

A więc już początek inflacji, której

# Rok 1939 pod znakiem problemu kolonialnego

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że aktywność Rzeszy, zajętej chwilowo organizacją obszarów austriackich i sudeckich, przyłączonych do Niemiec w czasie „Anschlusu” oraz przy podziale Czechosłowacji, może znaleźć ujście w 2-ch kierunkach: w ekspansji na wschód, albo w rozstrzygnięciu zagadnienia kolonialnego. Państwa zachodnie wolałyby skierować wysiłki ekspansji niemieckiej na wschód.

Temu też należy przypisać ożywioną akcję prasy angielskiej i francuskiej, zmierzającą do wyolbrzymienia t. zw. problemu Wielkiej Ukrainy, forsowanego rzekomo przez Niemcy.

Jednakże w istocie sprawa przedstawia się odmiennie. Kanclerz Hitler nie zrezygnował ze swych roszczeń kolonialnych. Natomiast ani na Rusi Podkarpackiej, ani też w kwestii ukraińskiej Niemcy nie mają zamiaru prowadzić aktywnej polityki. Wynika to m. in. już chociażby z enuncjacji ogłoszonych z okazji wizyty min. Becka u kanclerza Hitlera, w których stwierdzono wyraźnie, że pogłoski, rozszerzane przez prasę zagraniczną na temat rzekomych zamiarów Niemiec na wschodzie Europy, uważać należy za nieścisłe.

Wydaje się rzeczą pewną, że Niemcy przystąpią niebawem do wielkiej kam-

### Zniszczony czołg sowiecki



Na szosie z Leridy do Barcelony oddziały gen. Franco wzięły do niewoli sowiecki czołg.

przy tak intensywnym tempie zbrojeń nie udało się uniknąć, mimo że drogą raz po raz emitowanych pożyczek wewnętrznych wyciśnięto ze społeczeństwa wszelkie kapitały, jakie tylko można było uruchomić. W tym roku operacje kredytowe, wobec wysuszenia rynku, będą oczywiście o wiele trudniejsze. Pozostanie więc droga operacji walutowych. Zmiana Schachta — Funk jest pod tym względem położeniem kropki nad i.”

## GRYPA?



TABLETKI  
ASPIRIN

W ostatnich uchwałach Rady Naczelnej Stronnictwa Ludowego wiele się mówi o konsolidacji, o „warunkach” akcji konsolidacyjnej, o „odpowiedniej atmosferze” dla takiej akcji itd.

Słowem: konsolidacja zyskała sobie prawo obywatelstwa wśród tych, którzy kierowali ostatnio partią ludową. Ale nie tylko u nich. Każdy dziś w Polsce posługuje się tym pojęciem, każdy często i gęsto mówi o — konsolidacji. Nawet ci, którzy do niedawna odżegnywali się od tego pojęcia i bardzo się boczyli, gdy w lutym 1937 — a więc niemal przed dwoma laty — stało się ono osią, dokoła której obracała się ideologia Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Nie musiało być zatem taką herezją to pojęcie konsolidacji — za jaką ją partie polityczne, i z prawa i z lewa, okrzyknęły — jeśli obecnie wchodzi do słownictwa, którym wciąż posługują się te właśnie partie...

Ale to tylko tak nawiasowo, dla wykazania, jak to w ciągu ostatnich dwu lat w głąb społeczeństwa przeniknęły zasadnicze pojęcia ideologiczne Obozu Zjednoczenia.

A teraz, już nie nawiasowo, a wyraźnie i realnie: czego właściwie chce, za czym się opowiada i do czego dąży Stronnictwo Ludowe? Co znaczą uchwały, jakie ostatnio zapadły na radzie naczelnej tej partii?

Dwa są główne „warunki” konsolidacji — powiadają ludowcy, a mianowicie: 1) „likwidacja sprawy brzeskiej”, 2) reforma wyborcza do parlamentu. A jeden jest sposób konsolidacji: „nawiązanie porozumienia z innymi stronnictwami”.

Rozpatrzymy z kolei te dwa warunki i ten jeden sposób.

Sprawa brzeska... Mój Boże, czyżby naprawde w r. 1939 los tych czterech zbiegów przed prawomocnym wyrokiem sądowym kogokolwiek w Polsce obchodził? Tak obchodził, by od „likwidacji” tej „sprawy” uzależniał cokolwiek w

## Chybione „rady”

obecnej strukturze politycznej i społecznej kraju? Czy ludowcy nie oddają się po prostu złudzeniu, że perypetie osobiste Witosa mają jeszcze jakiś odzwiek w obecnej naszej „rzeczywistej rzeczywistości”?

Reforma wyborcza. Tak. To niewątpliwie problem i aktualny i ważny. Ale aktualności i wagi swej nie zawdzięcza on bynajmniej „przypomnieniu” ze strony ludowców czy innych partii — lecz temu, że został uznany jako aktualny i ważny przez decydujące o naszych sprawach czynniki, że Głowa Państwa nadała temu zagadnieniu charakter jednej z wielkich potrzeb i że bez „przypomnienia” z czyjejkolwiek strony realizacja tej potrzeby weszła do programu działania tych, którzy przyjmują na siebie odpowiedzialność za państwo.

A teraz: sposób na konsolidację, jaki stronnictwo ludowe proponuje.

Czyta się w rezolucjach ludowców słowo „konsolidacja”, ale wyczyta spoza tego określenia stary nasz znajomy: koalicja... koalicja partyjna, powłedzmy jeszcze ściślej: koalicja partii — opozycyjnych.

Oho, takie „konsolidacje” ludowcy już nieraz robili. Taką „konsolidacją” był utworzony „paktem lanckorońskim” w r. 1923 — „centropraw”, taką „konsolidacją” był, stworzony w r. 1930 — „centrolew”. Z pierwszym rozprawił się Józef Piłsudski na ulicach Warszawy w roku 1926, z drugim — zamknąwszy kilku nastu przywódców w Brześciu.

Bo w obu wypadkach mieliśmy do czynienia nie z — konsolidacją, ale z typową — koalicją skonfederowanych, z sprzecznych założeń programowych wychodzących, a tylko dla dorwania się do władzy spolem maszerujących partii.

I te dwie próby pseudo-konsolidacji, a istotnie konfederacji partyjnej zupełnie Polsce wystarczyły, by raz na zawsze odstraszyć przed ich owtórzeniem.

A jeśli dziś Stronnictwo Ludowe znowu wysuwa pomysł... koalicji międzypartyjnej, która miałaby zastąpić konsolidację narodową, to widzimy w tym tylko chęć odgrzewania starej recepty na „konsolidację” opozycji. Bo gdzie szuka sobie Stronnictwo Ludowe partnerów dla tak pojętej „konsolidacji”? I gdzie widzimy wciąż zachętę dla ludowców, by parli do takiej „konsolidacji”? Na łamach socjalistycznego „Robotnika” czy „Dziennika Ludowego” przede wszystkim. A więc na spółkę z ekspozytami Drugiej Międzynarodówki!

Drugiej ani Trzeciej, ani faszystowskiej, ani zielonej... Prawdziwa konsolidacja narodowa stoi ponad koncepcjami międzypartyjnych porozumień, a już zupełnie ponad infiltracją ducha, płynącego z jakichkolwiek „międzynarodówek”. I dlatego „sposób”, jaki proponują ludowcy dla „akcji konsolidacyjnej” — po prostu utworzenie znów jakiegoś „centroprawu”, czy „centrolewu”, czy może dziwadła w postaci „centroprawolewu” — jest jedną z tych ulud, jakim się wciąż oddają przywódcy partii ludowej, jest czymś w obecnej naszej rzeczywistości nierealnym i w praktyce niewykonalnym.

Polska powojenna nie zapomniła bynajmniej o smutnych doświadczeniach z czasów, kiedy ludowcy montowali koalicje partyjne, różne „chjenopiasty”, czy „centrolewy”.

Polska nie ma bynajmniej ochoty na przeżywanie tych czasów z powrotem. Polska chce zjednoczenia narodowego w imię obrony państwa i rozwoju sił twórczych w społeczeństwie.

To też chętnie wyrzeka się i „rad” i „prób” ze strony starych nalonowców koalicji międzypartyjnych.

FARAON  
stronił od kąpieli w Nilu. My kąpiemy się tanio, wygodnie i bezpiecznie, stosując  
PIECYKI GAZOWE  
GANGA

panii kolonialnej i wysuną swe rewindykacje kolonialne jeszcze w roku bieżącym. Argumentem przemawiającym za tą ewentualnością jest z jednej strony błyskawiczne tempo zbrojeń t. zw. wielkich demokracji, z drugiej — zapasy złota tychże demokracji. W razie gdyby Rzesza nie postawiła swych żądań dotyczących kolonii obecnie, to za rok sytuacja polityczna może ulec zupełnej zmianie i żądania te mogą nie być zaspokojone nigdy. Państwa osi będą za tym prawdopodobnie prowadzić wspólną akcję, przy czym kampania Niemiec skierowałaby się przeciw W. Brytanii, włoska zaś — przeciw Francji.

Prasa angielska ujawniła dość dużą nerwowość w sprawie kolonii. Proponuje ona Rzeszy utworzenie swych kolonii w Afryce środkowej kosztem Belgii (Kongo), Portugalii (Angola) i Francji (Togo i Kamerun). Co do dawnych posiadłości kolonialnych Niemiec w Afryce południowo-zachodniej, to W. Brytania chciałaby, ażeby nie brano ich w rachubę przy zaspakajaniu roszczeń niemieckich. Anglia zasłania się przy tym argumentem, że mandat w dawnej niemieckiej Afryce południowo-zachodniej sprawuje nie Anglia, lecz Unia Południowo-Afrykańska, która, będąc państwem niezależnym, nie zgodzi się na zwrot tej posiadłości Niemcom. Tak samo Australia i Nowa Zelandia przeciwstawiają się kategorycznie możliwości zwrotu dawnych kolonii niemieckich, będących obecnie w ich posiadaniu. Jest rzeczą niewątpliwą (Ciąg dalszy na str. 4)

### O czym się mówi:

Zachodnia Agencja Prasowa na podstawie swego archiwum prasowego za rok 1937 wynotowała 55 indywidualnych wypadków obrazy Narodu i Państwa Polskiego oraz naruszenia porządku prawnego z pobudek politycznych przez Niemców w Polsce oraz 3 procesy polityczne: proces 37 oskarżonych N. S. D. A. P. (organizacji narodowo-socjalistycznej) za udział w spisku przeciwko Państwu, proces 36 oskarżonych członków „Wanderbundu” za działalność antypaństwową oraz proces 22 oskarżonych za udział w tajnym obozie pracy w Kęsowie — wszystkie zakończone wyrokami skazującymi.

W 1938 r. ta sama agencja wynotowała 99 przestępstw indywidualnych, dokonanych z tych samych pobudek, zbiorowy proces 14 oskarżonych o przemyt Niemców do Rzeszy oraz kilka zbiorowych wypadków nie posyłania dzieci niemieckich do szkół polskich z niemieckim językiem nauczania.

Zestawienie to, rzecz oczywista, nie jest kompletne i ma jedynie znaczenie orientacyjne. W zestawieniu pominięto również przestępstwa kryminalne Niemców w Polsce oraz nie uwzględniono Niemców, uchylających się od służby w wojsku polskim i deserferów.

W każdym bądź razie aktywność Niemców w Polsce wzrasta.



## Dotkliwa porażka naszych piłkarzy Francja—Polska 4:0

Wczoraj odbył się w Paryżu dawno oczekiwany, pierwszy międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Polski i Francji.

Mecz ten zakończył się dotkliwą porażką polskich piłkarzy w stosunku 4:0 (2:0).

Od początku gry Francuzi nadają grze szalone tempo. Do przerwy drużyna polska była zaledwie 2 razy w ataku, podczas, gdy Francuzi zasypywali bramkę polską huraganem strzałów, które przyniosły reprezentacji francuskiej 2 bramki. Francuzi zdobyli tylko 2 bramki, dzięki naszemu świetnemu bramkarzowi Krzykowi, który dokonywał wprost cudów, za co dość obiektywna publiczność obdarzała go luczynymi brawami.

Do przerwy wynik brzmiał 2:0 dla Francji.

W drugiej połowie gry zdawałoby się na początku, że nasi gracze obudzili się ze snu, lecz po chwili znowu do głosu dochodzą Francuzi i już do końca gry stale bombardują bramkę polską. I znowu nasz bramkarz, zasypywany strzałami przeciwników, broni bramki z całym poświęceniem. Krzyk bronił bramki dostojnie głową, rękami i nogami.

W rezultacie Francuzi zdobywają dalsze dwie bramki, których obrona mimo wspaniałej formy Krzyka była wykluczona. Najlepszym z Francuzów był Marokańczyk Ben Berek.

Francuzi wykazali w grze szybką orien-

tację, zgranie i konsolidację, jakkolwiek grali może za ostro.

Polacy, mimo szalonych wysiłków pod koniec gry, nie zdołali uzyskać honorowej bramki.

Zwycięstwo w stosunku 4:0 jest zupełnie zasłużone.

Zawodom przyglądało się około 30 tys. widzów. Gra toczyła się na ciężkim boisku.



Znany francuski „muszkieter” tenisowy trenuje obecnie węgierską reprezentację tenisową, która walczyć będzie o puchar Davisa.

## Halowe mistrzostwa Pomorza w lekkoatletyce

### Dwa nowe rekordy Pomorza

Wyniki techniczne:

**Panie: 30 m:** 1) Felska Sokół Grudziądz 4.8 przed Kąkłęwską Pomorzanką Toruń 4.8 i Rostocką KPW Gdynia. **30 m płotki:** 1) Felska 5.2, 2) Romanowska (Ciszewski Bydgoszcz) 5.3, 3) Wiśniewska (Pomorzankin) 5.6. **500 m:** 1) Mąkówna (Ciszewski) 1.46.3 przed Puziakówną (KPW Inowrocław). **Skok wdal:** 1) Wiśniewska (Pom.) 4.64 przed Felską 4.54 i Kąkłęwską 4.46. **Skok wzwyż:** 1) Wiśniewska 1.45 (nowy rekord Pomorza), 2) Romanowska 1.35, 3) Tolkmitówna i Felska (Sokół Grudziądz) 1.35. **Kula:** 1) Ożdżanka (Sokół Grudziądz) 8.92, 2) Wiśniewska 8.37, 3) Felska 8.35.

**Panowie: 30 m:** 1) Stanisławski (Sokół Grudziądz) 4 sek. (nowy rekord Pomorza), 2) Płaczek (Pomorzankin) 4.1, 3) Hinz (KPW Gdynia) 4.1. **30 m płotki:** 1) Płaczek 5.2 sek., 2) Hinz 5.3, 3) Jakubowski (Gopłania Inowrocław) 5.4. **800 m:** 1) Andruszkiewicz (Pom.) odniósł niespodz. zwycięstwo nad Wasilewskim (WKS Bydg.) w czasie 2.22.6, 2) Wasilewski 2.22.7, 3) Kozłowski KPW Inowrocław 2.24.4. **Skok wdal:** 1) Stanisławski 6.11 m, 2) Płaczek 6.0, 3) Hinz 5.76. **Skok wzwyż:** 1) Geller (Gopłania Inowrocław) 1.60 m, 2) Olszewski (Pomorzankin) 1.60. **Trójskok:** 1) Płaczek 12.34, 2) Tomczyński (Gopłania) 11.48, 3) Rój (KPW Inowrocław) 11.42. **Tyczka:** 1) Puziak (KPW Inowrocław) 3.15, 2) Barczak (Gopłania) 3.06, 3) Geller Gopłania 3 m. **Kula:** 1) Ziervert (Sokół Bydg.) 11.92, 2) Braun (Pomorzankin) 11.82, 3) Sobiecki (KPW Gdynia) 11.54.

## Siódme zwycięstwo Chmielewskiego w Ameryce.

Chmielewski odniósł siódme zwycięstwo w Ameryce. Walczył w Bostonie w dniu 21 ub. m. i pokonał w drugiej rundzie przez k.o. — Talla Renera.

Następny mecz Chmielewski stoczy w dniu 27 bm. z nieznanym jeszcze przeciwnikiem.

## Mistrzostwa Pomorza w koszykówce

Wczoraj w Grudziądzu odbyły się zawody w koszykówce o mistrzostwo Pomorza między grudziądzkim Sokółem a toruńskim KPW Pomorzanką. Po zaciętej walce wygrał Sokół w stosunku 39:38 (20:20). Sędziowali pp. por. Poteracki i Zakrzewski.

## Zawody gimnastyczne w Grudziądzu

W niedzielę zakończyły się w Grudziądzu zawody gimnastyczne o nagrodę p. prezydenta miasta Włodka. W wyniku 4-letnich rozgrywek nagrodę zdobył Sokół III Grudziądz. Indywidualnie najlepszy wynik uzyskał Pyclo.

## Kanadyjczy „Polykacze dymu” gromią Pragę Czeską 9:1.

W piątek późnym wieczorem odbył się w Pradze Czeskiej wobec 5 tysięcy widzów nowy mecz hokejowy pomiędzy kanadyjskimi „Polykaczami dymu”, a reprezentacją Pragi. Zwyciężyli kanadyjczy hokeiści 9:1 (4:0, 1:1, 4:0).

(Dokończenie ze strony 3-ciej)

pliwą, że wycieczka „turytyczna” do Niemiec i Włoch min. Unii Połudn.-Afrykańskiej, Oswalda Pirowa, z końcem ub. roku, pozostawała w związku ze sprawą niemieckich roszczeń kolonialnych. W obecnym stanie rzeczy Anglia zgodziła się może na zwrot wschodnio - afrykańskiej kolonii Tanganiki, nad którą sprawuje bezpośrednio mandat.

W sprawie konfliktu francusko-włoskiego należy zaznaczyć, że głosy prasy angielskiej, zwłaszcza „Times’a”, dowodzące, że w konflikcie tym obie strony, t. j. zarówno Francja jak i Włochy, będą musiały wejść na drogę ustępstw — wywołały we Francji niemały popłoch. Z deklaracji francuskich mężów stanu wynika, że imperium francuskie nie zamierza oddać ani cała ziemi ze swych posiadłości. Z drugiej strony stanowisko Włoch jest nie mniej zdecydowane od stanowiska Francji w tej sprawie.

Nie wydaje się, ażeby najbliższe tygodnie miały wysunąć zagadnienie kolonialne na plan pierwszy. Przede wszystkim musi zostać rozwiązana kwestia hiszpańska, po tym dopiero przyjdzie do wielkiej rozgrywki kolonialnej. Należy jednak pamiętać, że problem hiszpański zaczyna się zbliżać do swego rozwiązania wielkimi krokami.

## Zwycięstwo Polaków na międzynarodowym turnieju hokejowym w Berlinie

W piątek wieczorem rozpoczął się w Berlinie międzynarodowy turniej hokejowy z udziałem reprezentacji Katowic. Udział śląskich hokeistów ma charakter rewanżowy za pobyt berlińskiej reprezentacji na turnieju 4-ch miast w Katowicach. Pierwszego dnia przeciwnikiem Polaków była drużyna S. C. Preussen. Polacy odnieśli zwycięstwo w stosunku 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

## Z międzynarodowego raidu gwiazdzistego do Monte Carlo

### Wszystkie osady polskie dotarły do Lyonu

LYON. W sobotę nad ranem, między godziną 3 i 7 przejeżdżali przez Lyon uczestnicy międzynarodowego raidu gwiazdzistego do Monte Carlo. Z grupy tallińskiej przejeżdżali wszyscy automobilści polscy: Borowik i Wierzbna na Lancji, Bellen i Pronaszko na Fordzie, pani Zagórna na Chevroletcie, oraz Marek i Pajewski na Opplu. Zawodnicy polscy oświadczyli, że do tej pory jadą bez punktów karnych. Warunki atmosferyczne i terenowe były bardzo ciężkie. Deszcze i mgły.

Zawody wywołały niebywałe zainteresowanie, gromadząc w berlińskim pałacu sportowym przeszło 12 tys. widzów. Ślązacy odnieśli zasłużone zwycięstwo chociaż w nikłym stosunku cyfrowym. Przewaga katowiczana była jednak przez wszystkie fazy gry zupełnie wyraźna, ale nie zawsze napastnicy umieli wyzyskać dogodnie sytuacje podbramkowe.

Z Lyonu automobilści udają się do Grenoble, a stamtąd t. zw. drogą Napoleona do Monte Carlo. Na trasie Grenoble—Monte Carlo odbędzie się próba szybkości.

Wszyscy automobilści polscy znajdują się w bardzo dobrej formie mimo kilkudniowej ciężkiej jazdy.

Wśród uczestniczek raidu znalazła się również słynna lotniczka Amy Johnson. Na punkcie kontrolnym w Lyonie spotkała się ona z owacyjnym przyjęciem.

## Międzyokręgowe spotkania bokserskie

### Lwów—Pomorze i Śląsk—Pomorze

Do międzyokręgowego spotkania bokserskiego Lwów—Pomorze, które odbędzie się w dniach 1 i 2 lutego br. we Lwowie i Przemyslu, wyznacza się następujących zawodników do reprezentacji Pomorza:

waga musza: Lada (Gopłania), Iwański (Flota);  
waga kogucia: Krzemiński (Gryf), Jaruszewski (Astoria);  
waga piórkowa: Rinke (Sokół Bydgoszcz) Igielski (Gryf);  
waga lekka: Marcysiak (Gopłania), Dorsz (Astoria);  
waga półśrednia: Lelewski (Gryf), Niemczyk (Gopłania);

waga średnia: Urbański (Astoria), I. Piechocki (Flota);

waga półciężka: Karolak (Flota), Wenzner (Gryf);

waga ciężka: Łukowski (Astoria), Lutobarski (Sokół Chełmża).

Ostateczny skład drużyny z wyżej wymienionych zawodników ustalony zostanie później.

Kluby zawiadomią w terminie do 25 bm. Pom. OZE. o formie i wadze zawodników oraz o ewtl. trudnościach urlopowych.

W kwietniu odbędzie się na Pomorzu międzyokręgowe spotkanie Pomorze—Śląsk w dwóch startach.

## Mistrzostwa Polski w siatkówce pań

KATOWICE. W piątek rozpoczęły się w Katowicach mistrzostwa Polski w siatkówce pań. Do zawodów stanęło 8 drużyn, reprezentujących poszczególne okręgi. Drużyny te podzielone zostały na dwie grupy. Do grupy finałowej zakwalifikują się 4 drużyny, pierwsze dwie z każdej grupy. Drużyny biorące udział w zawodach zostały podzielone następująco: do pierwszej grupy weszły: AZS Warszawa, KPW Olsza Kraków, KPW Katowice i Stradom Częstochowa. Do drugiej grupy zaliczono warszawska Polonię, łódzki Znicz, lwowski AZS i KPW Pomorzankin Toruń.

Pierwszego dnia odbyły się cztery spotkania, które przyniosły tylko jedną niespodziankę w postaci porażki faworyzowa-

nej na mistrza drużyny Znicza z Łodzi, która pokonana została przez zespół AZS Lwów. Inne spotkania przyniosły na ogół wyniki spodziewane. **przy czym na podkreślenie zasługuje dobra postawa drużyny Pomorzankin w spotkaniu z warszawską Polonią.**

Techniczne wyniki zawodów:  
KPW Olsza Kraków — KPW Katowice 2:0 (15:12, 15:7).

AZS Warszawa — Stradom Częstochowa 2:0 (15:8, 15:13).

AZS Lwów — Znicz Łódź 2:1 (11:15, 15:11, 15:13).

Polonia Warszawa — Pomorzankin Toruń 2:0 (15:10, 15:13).

## Zakończenie zatargu klubowego Astoria—Bałtyk

Znany oryginalny zatarg „wyborczy” gdyńskiego Bałtyku z bydgoską Astorią został zakończony przez władze pięściarskie, które w tej ciekawej sprawie stanęły całkowicie po stronie klubu bydgoskiego. Jak wiadomo, na wyznaczony na dzień wyborów do Sejmu mecz bokserski Bałtyk do Bydgoszczy nie pojechał. Astoria zażądała odszkodowania w wysokości około 500 zł. Bałtyk odwołał się wówczas do władz bokserskich i administracyjnych, nie chcąc płacić tak wysokiego odszkodowania i motywując swój krok ze wstrzymaniem wyjazdu bokserów ważnością aktu wyborczego. Obecnie klub gdyński otrzymał już decyzję w tej sprawie w myśl której musi zapłacić odszkodowanie Astorii. Tak więc Bałtyk „przegrał” mecz wyborczy.

## Dalsze szczegóły zamachu na syna premiera W. Brytanii



Syn Chamberlaina, na którego dokonano zamachu.

LONDYN. Policja ogłosiła komunikat o eksplozji bomby w miejscowości Tralee w pobliżu hotelu, w którym zamieszkał syn premiera Chamberlaina. Komunikat stwierdza, że istnieją poszlaki, że zamach był dziełem terrorystów irlandzkich. Młody Chamberlain znajdował się w chwili zamachu w swym pokoju i nie odniósł żadnych obrażeń.

Podczas swych wyjazdów syn Chamberlaina jest strzeżony przez policjantów, którzy jadą na motocyklach za jego autem. Należy podkreślić, że hotel w Tralee, w którym zamieszkał młody Chamberlain, jest od kilku dni strzeżony dniem i nocą przez kordony policji i detektywów.

Wiadomość o zamachu wywołała wielkie wrażenie w całym mieście. Władze policyjne rozpoczęły natychmiast energiczne śledztwo.



## Gdańsk

REDAKCJA I ADMINISTRACJA  
„GAZETY GDAŃSKIEJ” GDAŃSK,  
Rynek Kaszubski 21, tel. 214-94.

Dzisiaj — **Poniedziałek** 23 stycznia  
**Rajmunda**  
Jutro — **Wtorek** 24 stycznia  
**Tymoteusza**

### DYŻUR LEKARZY:

Dyżur nocny w dniu 23 bm. pełnią:  
W Gdańsku: dr. Korte, Langgasse 68, tel. 21175 i dr. Sigmuntowski, Pfefferstadt 42, tel. 26922.  
We Wrzeszczu: dr. Unrau, Adolf Hitlerstrasse 30, tel. 42419.  
W Sopotach: dr. Minssen, Mackensenallee 4, tel. 51101.

### Z TOWARZYSTW:

— **Baczność Wojacy!** Walne zebranie placówki Polskiego Tow. b. Wojaków Gdańsk — Stare Miasto odbędzie się we wtorek, 24 bm. w I terminie o godz. 19.15, w II o godz. 19.30 w lokalu Federacji PZO przy Ryнку Drzewnym 4. Obowiązkowość żołnierska. „Wolność” — Zarząd.

### Notatki kronikarza

— **Wygnańcie przyczycy.** W gminach miejskich Gdańsk i Sopoty wygasa przyczycy. Z tej przyczyny gdańskie władze policyjne wniosły wszystkie zarządzenia, ogłoszone swego czasu celem zwalczania tej zarazy wśród bydła.

— **Meteor nad Wrzeszczem.** W piątek wieczorem krótko po godz. 23 zjawił się nad Wrzeszczem meteor, który rozjaśnił przez chwilę pokoje mieszkań światłem dziennym. Meteor widziano najpierw jako promienistą białą tarczę, staczając się wolno w dół, przyjął kolor czerwony, po czym powoli gasł.

— **Zmiana nazwiska.** Kierownik urzędu grupy miejscowej partii narodowo-socjalistycznej w Gdańsku Schlagowski zmienił za zezwoleniem senatu gdańskiego nazwisko swoje na Schlagenaus.

— **Termin składania deklaracji podatkowych.** Urząd podatkowy ogłosił, że deklaracje dotyczące podatków dochodowego, korespondencyjnego i obrotowego za rok 1938, proceduralnego na rok 1939 i majątkowego na lata 1939/41 złożyć należy w terminie od 1-2 lutego rb.

### KRONIKA POLICYJNA z 21 BM:

Przytrzymano 14 osób, z tych 6 za opilstwo, 5 bezdomnych, 1 za kradzież, 1 za przestępstwo obyczajowe, 1 z innych przyczyn.

Znaleziono: parasol damski, czarną portmonetkę z 5,86 guld. i kluczykiem, czerwoną sakiewkę z 1,05 guld. i dokumentami, parę czarnych pończoch damskich.

### Nowi proboszczowie w Diecezji Gdańskiej

Najprzew. ks. dr. Splett, biskup diecezji gdańskiej, instytuował ostatniej środy na probostwo w Marienau ks. administratora Klewerta, a na probostwo w Neukirch ks. administratora Lulkowskiego.

### Dwaj sprytni żydkowie powędrują do więzienia

U pewnego żydowskiego pracodawcy w Gdańsku zatrudnieni byli dwaj bracia Moryc i Bernard Burza. Cieszyli się oni wielkim zaufaniem swego szefa, który posyłał ich do klientów z rachunkami celem zainkasowania należności. Zaufanie to zawiedli jednak w haniebnym sposób, gdyż zainkasowane kwoty zużywali dla siebie, zawiadamiając pracodawcę, że klienci nie uregulowali rachunków. Poza tym sprzedali szereg przedmiotów z magazynu pracodawcy na własny rachunek, wyrządzając mu poważne szkody. Wreszcie jednak znaleźli się spryciarze za kratkami i odpowiadali obecnie przed sądem ławniczym, który skazał każdego z nich na 3 miesiące więzienia zaliczeniem po miesiącu aresztu śledczego na poczet kary.

### Ceny dostaw i żywa towaru bitego do Gdańska

Na targ w Gdańsku i Sopotach, który odbędzie się w dniu 24 bm. obowiązują następujące ceny:  
Swinie żywe powyżej 300 f. guld. 55,— za 50 kg.  
Swinie żywe kl. B guld. 55,— za 50 kg.  
Swinie żywe klasa C. 221-240 f. guld. 53,— za 50 kg.  
Swinie żywe klasa C. 200-220 f. guld. 48,— za 50 kg.  
Lochy guld. 24-44,— za 50 kg.  
Polski Związek Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych  
Warszawa ul. Kopernika 3a.

## Skład delegacji polskich kół gospodarczych

Jak się dowiadujemy w skład przyjeżdżającej dziś do Gdańska delegacji polskich kół gospodarczych wchodzi pp.: Marian Szydłowski, b. minister Przemysłu i Handlu, radca Izby P.-H. w Warszawie, Bolesław Grodzicki, b. minister Aproprowizacji, prezes Syndykatu Hut Żelaznych, Stanisław Waschko, dyrektor Izby P.-H. w Poznaniu, Andrzej Marchwiński, wicedyrektor Izby P.-H. w Warszawie, Stanisław Oltarzewski, kierownik wydziału komunikacji Izby P.-H. w Warszawie, dr. Roger Battaglia oraz Fiedler, wiceprezes Izby P.-H. w Łodzi.

## Wymowne fakty

Pokróćce jeszcze wracamy do stanowiska, jakie „Danziger Vorposten” zajął wobec ostatecznego już i niewątpliwego ustalenia polskość Szulcowej i dziesięciorga jej dzieci.

Stwierdzić więc musimy, że ostatnie przesłuchanie Szulcowej w obecności przedstawiciela Komisariatu Generalnego R. P. odbyło się nie na propozycję Senatu, lecz właśnie na skutek interwencji Komisariatu i zgody jaką ostatecznie Senat wyraził na takie załatwienie sprawy.

„Danziger Vorposten” oszczerczo zarzuca Macierzy Szkolnej uprwanie handlu dusz, ba! „Szulcowej wyznaczono nawet rentę”.

Tymczasem wiadomo, że nie Macierz, lecz władze kolejowe przyznały Szulcowej normalną po śmierci męża-kolejarza rentę.

Piszac wreszcie o rzekomej chwiejności narodowej Szulcowej, „Vorposten” przemilcza całkowicie fakt, o którym niepodobna by nie wiedział, że w s z z y s t k i e dzieci Szulców uczęszczały z a w s z e tylko do szkoły polskiej, co chyba najlepiej świadczy o uświadomieniu narodowym rodziców.

Tylko tyle. Same fakty, które bez komentarzy są wystarczającą ilustracją wiadomości „Vorpostena”.

## Przypieczętowanie polskiej konsolidacji zawodowej

W dniu wczorajszym odbył się walny zjazd delegatów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego Zrzeszenia Pracy, zjazd który ostatecznie już przypieczętował zawarte w ub. roku zjednoczenie Z.Z.P. i P.Z.P. w jedną organizację i ukończony proces konsolidacyjny.

Niedzielny zjazd gromadząc przeszło stu delegatów z terenu W. Miasta, ponadto przedstawicieli władz, organizacji i prasy polskiej, stał się manifestacyjnym wyrazem jedności i siły polskiej, jednolitego polskiego świata pracy. Jak zawsze sprawami polskimi w Gdańsku, tak i w tym wypadku społeczeństwo polskie w całym kraju interesowało się żywo zjazdem, tak samo i rząd Polski, czego dowodem liczne telegramy, m. in. od p. min. Skarbu inż. Kwiatkowskiego oraz obecność dyr. Bertaniewicza przedstawiciela min. Opieki Społecznej. W obradach zjazdu wzię-

także udział Komisarz Generalny R. P. w Gdańsku p. min. Marian Chodacki.

Ranne nabożeństwo na intencję zjazdu w kościele Chrystusa Króla odprawił ks. prob. Rogaczewski, który też w serdecznych słowach przemówił od ołtarza. — Obrady w sali Domu Polskiego zagał przewodniczący p. poseł Lenzion, witając gości i delegatów. Po zatwierdzeniu porządku dziennego i regulaminu oraz wyborze komisji mandatowej, wniosków i komisji-matki poseł Lenzion wygłosił gorąco oklaskiwane, obszernie przemówienie o położeniu polskiego świata pracy w Gdańsku.

Po przerwie i wspólnym, w serdecznej atmosferze spożytym obiedzie, nastąpiła dalsza część ciekawych obrad, które, jak i całość zjazdu obszernie przedstawimy w następnym numerze.

## Skazanie nieludzkiej matki na półtora roku ciężkiego więzienia

W ostatnim numerze pisma naszego donosiliśmy, o rozprawie karnej, toczącej się przed sądem dla ochrony młodzieży w Gdańsku przeciw mężatce Jadwidze Liedtke z Oruni, oskarżonej o znęcanie się nad własnym dzieckiem.

Przed trybunałem przewinął się cały szereg świadków, których zeznania poważnie obciążały oskarżoną, chociaż nie brakowało również i takich, którzy przedstawiali oskarżoną w świetle dość

korzystnym.

Biegły lekarz - psychiatra dr. Schumański, który badał stan umysłowy oskarżonej stwierdził, że jest ona umysłowo niedorozwinięta i że jest dziedzicznie obciążona, wobec czego uzasadniona byłaby sterylizacja.

Sąd skazał oskarżoną w wyniku rozprawy na półtora roku ciężkiego więzienia.

## Drugi wieczór koleżeński Związku Pracowników Kupieckich w Gdańsku

Zapoczątkowane w ubiegłym roku wieczorki koleżeńskie Związku Pracowników w Gdańsku cieszą się nadal wielkim powodzeniem, czego dowodem drugi wieczorek tego rodzaju, jaki się odbył w piątek wieczorem w sali recepcyjnej głównego dworca kolejowego. Wieczorek zagał prezesa p. Laska hasłem „Zorganizowanej młodzieży handlowej cześć!”

Następnie podał do wiadomości, że urządzona przez Zw. P. K. zabawa Sylwestrowa udała się znakomicie i cieszyła się wielkim powodzeniem. Przy tej okazji złożył wszystkim członkom życzenia wszelkiej pomyślności w roku 1939, wyrażając przy tym nadzieję, że organizacja handlowców rozwijać się będzie w roku bieżącym również jak najlepiej. Zawiadomił też członków, że roczne walne zebranie Związku Pracowników Kupieckich odbędzie się w przyszłym miesiącu, i że ścisły termin ogłoszony zostanie na dwa tygodnie przed zebraniem w „Gazecie Gdańskiej”.

Po przyjęciu do wiadomości odczytanego przez sekretarza p. Trybę protokołu z ostatniego plenarnego zebrania, wygłosił prezes p. Laska krótkie sprawozdanie z obchodu 25-lecia Tow. Młodzieży Kupieckiej w Wejherowie, w którym brała udział delegacja Zw. P. K. w Gdańsku, złożona z 4 członków, po czym podał do wiadomości, że wykłady wieczorowe dla członków odbywają się w dalszym ciągu w Resursie Kupiecko-Rzemieślniczej przy Ryнку Drzewnym w poniedziałek o godz. 20.

Program wykładów jest następujący: 23 bm.: „Postępowanie nakazowe i upominawcze według przepisów polskich i niemieckich” — Siemianowski; 30 bm.: „Prawo upadłościowe, odroczenie wypłat” —

Siemianowski; 6 lutego rb.: „Prawo handlowe, Sp. Akc., zacepienie czynności prawnych” — Siemianowski; 13 lutego rb.: „Zasadnicze wiadomości o systemach monetarnych” — Wiewiórowski; 20 lutego rb.: „Jakie sprawy sporne załatwić mogę sam bez udziału adwokata” — Siemianowski; 27 lutego rb.: „Maklerstwo okrętowe” — dyr. Antkowiak; 6 marca rb.: „Prawo pracy i ubezpieczenia społeczne” — Kurzyński; 13 marca rb.: „Rola Gdańska i handel Polski dawniej i dziś” — Grott; 20 marca rb.: „Najważniejsze zwyczaje międzynarodowe w handlu drzewem” — Augustyński; 27 marca rb.: „Prawo hipotecne i pojęcie hipoteki, dług gruntowego, hipoteka walutowa na postępowanie subhastacyjne polskie i niemieckie” — Siemianowski.

P. prezes Laska zachęcał do licznych udziału w tych tak wielce pouczających wykładach, komunikując następnie, że Zarząd zamierza urządzić we wtorek zapustny 20 lutego rb. tradycyjnego „Śledzika”.

Przyjęto jeszcze 9 nowych członków, po czym rozpoczął się właściwy wieczorek towarzyski. Wszyscy zajęli miejsca przy stołach, zastawionych kawą i ciastkami. Na wstępie odśpiewano kolędę, a dalszy ciąg wieczoru przeplatany był odśpiewaniem dalszych kolęd i szeregu pieśni ludowych oraz żołnierskich. Na miły ten wieczór przybyli również i Zarząd Polskiego Związku Gospodarczego z p. prezesem Pilarczykiem na czele, oraz zarząd Zrzeszenia b. Ochotników Armii Polskiej obywateli gdańskich z p. prezesem Siemianowskim na czele. W pogodnej atmosferze spędzono kilka godzin.

## Koło Spiewacze „Lutnia-Cecylia” w Gdańsku już istnieje

Z obrad Tow. Śpiewu „Cecylia” w Gdańsku

W ostatni piątek odbyło się w auli Konserwatorium Muzycznego w Gdańsku roczne walne zebranie Tow. Śpiewu „Cecylia” w Gdańsku, które zagał p. dyr. Wilkomirski, witając patrona Towarzystwa ks. Muzalewskiego i przedstawicieli VI Okręgu Pom. Zw. Śpiewaczego w Gdańsku pp. Dunsta i Papke.

Marszałkiem zebrania wybrano jednogłośnie p. Dunsta, który na sekretarza poprosił p. Martę Schefflerównę, a na ławników pp. Krzyżowską i Dunajskiego. Protokół z ostatniego zebrania przyjęto bez zmian, po czym p. Wilkomirski zreferował sprawę połączenia obu chórów mieszanych w Gdańsku, zaznaczając, że połączenie faktycznie nastąpiło i że uchwała zebrania jest zwykłą formalnością. P. Dunst przedstawił uchwały delegatów obu chórów z dnia 2-go stycznia 1939 r., które przyjęto jednogłośnie.

Sprawozdanie złożyli następnie sekretarka p. Schefflerówna, skarbnik p. Lessnau, bibliotekarz p. Tuszyński oraz prezes i dyrygent p. Wilkomirski. Ze sprawozdania wynika, że Towarzystwo liczy 46 członków, odbyło 73 lekcji śpiewu, 7 zebrań zarządu oraz 18 występów, w tym 12 w kościele.

Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi jednogłośnie absolutorium, po czym wybrano kandydatów na poszczególne stanowiska, tak, że skład osobowy zarządu Koła Śpiewaczego „Lutnia-Cecylia” w Gdańsku przedstawia się następująco: ks. prob. Rogaczewski — patron, ks. Muzalewski — prezes, p. Jan Dunst — I wiceprezes, p. Julian Żywicki — II wiceprezes, p. M. Schefflerówna — I sekretarka, p. Wanda Kuffelówna — II sekretarka, p. Bron. Olszewski — skarbnik, pp. Al. Burandt, Lessnau i Ottomar Welss — członkowie zarządu, przy czym p. Lessnau pełni funkcje pom. skarbnika, p. Wilkomirski — I dyrygent, p. Muzyk — II dyrygent, pp. Olejniczak i Tuszyński — bibliotekarze. Po wyczerpaniu porządku obrad ks. Muzalewski zamknął zebranie hasłem „Cześć pieśni” po odśpiewaniu pieśni „Pod Twą obronę”.

Ze swej strony wyrażamy przekonanie, że istniejący obecnie w Gdańsku już tylko jeden chór mieszany stanie się obok jedyne choru męskiego chlubą śpiewactwa polskiego na Ziemi Gdańskiej i nie będzie potrzebował ani pod względem jakości ani też ilości ustępować najlepszym zespołom krajowym.

### Trójka złodziejska na ławie oskarżonych

Zatrudnieni w rzeźni miejskiej w Gdańska bracia Oskar i Jan K. oraz Günther F. korzystali z okazji i kradli mięso. Łup ten kupowali od nich rzeźnicy, którzy nie wiedząc o pochodzeniu mięsa, płacili za nie ceny rynkowe.

W tych dniach stawali złodzieje przed sądem ławniczym, który skazał obu braci K. każdego na 7 miesięcy więzienia i zarządzając natychmiastowe osadzenie ich w więzieniu sądowym, a Günthera na 150 guld. grzywny zamiast na miesiąc więzienia.

### Areszt skutecznym środkiem przeciw zachciankom rozwodowym



Małżonka amerykańskiego komika Stana Laurela została skazana na 24 godzinny aresztu za zbyt szybką jazdę samochodem. Po odcierpieniu kary, gdy mąż przybył aby ją odebrać z rąk dozorców więzienia, cofnęła wniesioną poprzednio skargę o rozwód.



## Gdynia

REDAKCJA I ADMINISTRACJA  
„GAZETY POMORSKIEJ“ — Gdynia  
ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pa-  
gedu“, tel. nr. 15-44.

## REPERTJAR KIN:

MORSKIE OKO: „Lord Jeff“, w roli głównej Freddie Bartholomew oraz bogaty nadprogram.  
POLONIA: „Zapomniana melodia“. W roli gł. Helena Grossówna.  
LIDO: „Przygody Robin Hooda“, w roli głównej Eroll Flynn.  
MIRAŻ: „Paweł i Gaweł“. W rolach głównych: Dymśa, Bodo i Grossówna.  
ZORZA: „Książę i żebrak“, bogaty nadprogram.  
LILY (Chylonia): „Dziewczeta z Nowolipka“. Bogaty nadprogram.

Najtaniej gotujesz  
elektrycznością

Informacje  
**M. Z. E.**  
ul. Starowiejska, telefon 27-67.

## Notatki kronikarza

— **Furman pod kołami wozu.** Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się woznicę Konradowi Beckowi, zamieszkałemu w Wiclinie pod Gdynią. Przybywszy do Gdyni, Beck zszedł ze swego wozu i powożąc, szedł pieszo obok. W pewnej chwili wskutek poślizgnięcia się, nieszczęśliwy woznicę wpadł pod koła swego wozu, doznając złamania prawej nogi. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło woznicę do szpitala.

— **Oliara wypadku przy pracy.** W jednym z tartaków gdyńskich uległ wypadkowi w czasie pracy na t. zw. „krajedzie“ 31-letni Adam Wojciechowski, który w czasie pilnowania desek wskutek własnej nieostrożności obciął palec u prawej ręki. Ofiary wypadku przy pracy pierwszej pomocy udzielił lekarz Pogotowia Ratunkowego.

— **Bójka dwóch pilkawków.** W Cisowej na t. zw. Pustkach wydarzyła się bójka, w czasie której dwie osoby zostały poranione. Pomiędzy kilku podchmielonymi osobnikami doszło do starcia, przy czym jak to zwykle w takich razach bywa, poszło o regulowanie rachunku w restauracji. W wyniku ogólnej bijatyki interweniowało pogotowie, opatrując 24-letniego Franciszka Żyłowicza i 22-letniego Augusta Krygera, obu zamieszkałych na Demptowie.

— **Kradzież w lokalu nocnym.** W dniu wczorajszym odwiedził znany w Gdyni lokal portowy „As“, jakiś kieszonkowy złodziej, który w trakcie rozmowy z właścicielką tego lokalu skradł jej z kieszeni fartucha 20 zł i 1 funt ang. Za kieszonkowcem policja wszczęła poszukiwania.

## Z TOWARZYSTW.

— **Zebranie szoferów.** Zarząd Klubu Szoferów w Gdyni zawiadamia swych członków, iż zwołuje walne roczne zebranie na dzień 29 stycznia godz. 16 w pierwszym terminie, a w razie niedostatecznej ilości, wymaganej statutem członków, następną walne zebranie odbędzie się o godz. 16.30, bez względu na ilość obecnych. Zebranie odbędzie się na sali p. Wojewskiego przy ul. Portowej 2.

## Codzień 100 wagonów zboża idzie przez Gdynię w świat

Dzięki zbudowaniu elewatora zbożowego — port gdyński zwiększył swoje możliwości eksportowe. Już w roku ubiegłym przeszło przez Gdynię około 50.000 ton zboża. Rok bieżący zapowiada się jeszcze korzystniej. Obecnie codziennie nadchodzi do portu ponad sto wagonów zboża z różnych zakątków kraju. Zboże to jest przeładowywane do komór elewatora portowego, gdzie podlega sortowaniu i oczyszczeniu, następnie przeładowuje się ziarno na statki, które wywożą zboże za granicę.

Najwięcej idzie przez Gdynię żyta, następnie jęczmienia pastewnego. Ponadto wywozi się sporo gryki, fasoli, koniczy i innych nasion. Eksport kieruje się przede wszystkim do Niemiec, dalej do Włoch, Belgii i Ameryki. Eksporterami zboża jest Centrala Rolników i Związek Gospodarczy Spółdzielni Rolniczo-Handlowych.

## Ważniejsze

— **Dyżur lekarski pełnia:** w poniedziałek — dr. Spors, we wtorek — dr. Taper.  
— **Pierwsze posiedzenie nowowybranej Rady Miejskiej,** odbędzie się w czwartek 26 bm. o godz. 19.30. W tym samym dniu o godz. 9 odbędzie się nabożeństwo w kościele farnym na intencję pomyślnej pracy nowej Rady Miejskiej.  
— **Nieprzyjemni właściele domów.** — Gertruda Müller z Wejherowa, doniosła do policji, że właściciel domu w którym zamieszkuje, Dere, ustawicznie robi jej awantury i zabrał jej klucz od mieszkania. — W drugim wypadku Bizewski Józef poskarżył się, że właściciel domu zamknął mu dopływ wody do mieszkania. W obu wypadkach interweniowała policja.

## Co będzie z przemysłem rybnym na Wybrzeżu?

Sytuacja w polskim rybołówstwie przybrzeżnym, mimo nadziei pokładanych w pojawieniu się szprotów w pobliżu naszych wybrzeży morskich nie zmieniła się na lepsze. Spowodowało to zwiększony import szprotów i śledzików, których dowozy zwłaszcza ze Szwecji były ostatnio dość ożywione. Poza tym dowożono również pewne partie dorszów oraz śledzi świeżych, mrożonych w lodzie.

W związku z nierównomiernymi połowami szprotów w Szwecji, Minister-

stwo Przemysłu i Handlu, idąc na rękę przemysłowi rybnemu, uruchomiło ostatnio także kontyngenty na przywóz szprotów z Wielkiej Brytanii, Holandii i Belgii.

Z połowów dalszych zanotowano ostatnio dowozy dorszów, pochodzących z wypraw kilku silniejszych kutrów gdyńskich w okolice wyspy Bornholm. Dowozy te są stosunkowo nie wielkie, a to z tej przyczyny, że wyjeżdża na nie

jeszcze stale zbyt mała ilość naszych kutrów.

Należy tu bowiem na marginesie zauważyć, że połowami dorszów i innych ryb zajmują się z powodzeniem znacznie mniejsze np. kutry duńskie, które połowy swe dowożą niejednokrotnie same do Gdyni. Taki nie wielki, bo posiadający zaledwie 20 ton rej. brutto kuter duński „Esther“ przywiózł transport dorszów, budząc swym pojawieniem się powszechne zainteresowanie w gdyńskim porcie rybackim, gdzie leżą beczynnie znacznie większe od niego kutry polskie.

Jeśli chodzi o połowy dalekomorskie, w związku z zakończonym w połowie grudnia 1938 r. sezonem t. zw. jarmucim, większość statków rybackich (lugry) naszych przedsiębiorstw dalekomorskich dla połowów śledzi zakończyła już swą pracę za wyjątkiem kilku łurów, które poławiają u południowo-zachodnich wybrzeży Anglii. Część dalekomorskiej polskiej floty rybackiej przybyła już do Gdyni na leża zimowe, przyjazd reszty natomiast spodziewany jest w ciągu bieżącego miesiąca.

Po udanej wyprawie dalekomorskiej na morze Białe, zorganizowanej przez Towarzystwo Dalekomorskich Połowów jeszcze w grudniu 1938 r. udał się z początkiem stycznia 1939 r. ponownie trawler rybacki „Eugeniusz“ na wody arktyczne. Przybycie jego do Gdyni spodziewane jest w pierwszym tygodniu lutego br.

## Opieka przemysłowców nad dziećmi robotniczymi

Związek Fabrykantów i Przemysłowców w Gdyni przejął opiekę nad szkołą powszechną w Osowie w pow. morskim, gdzie uczęszcza około 200 dzieci, z których większość pochodzi ze sfer robotników sezonowych. Dzięki temu uruchomiona została tak konieczna w tej szkole akcja dożywiania dzieci w okresie zimowym, oraz opieka materialna nad szkołą i dziećmi robotniczymi. Sprawiono szkole również aparat radiowy (dar jednego z członków Związku), którego dotychczas szkoła nie posiadała. Ten piękny czyn przemysłowców gdyńskich zasługuje na podkreślenie i naśladowictwo.

## Budowa wielkiego kanału burzowego

W dążeniu do całkowitego skanalizowania nie tylko centrum Gdyni, ale i wszystkich peryferji miasta, gdyńskie wodociągi rozpoczną niebawem budowę wielkiego kanału burzowego, długości około 4 km. Nowy burzowiec przeprowadzony będzie od strony Leszczynek, Chylonii i Cisowej po przez ulicę Morską. Przy budowie tego kanału znajdzie pracę na okres całego lata około 400 robotników.

## Awantura w „Bombaju“

Do baru „Bombaj“ przy ul. Św. Piotra wpadł marynarz statku angielskiego, Christophor Rezewio. Po wypiciu piwa, marynarz wyjął z portmonetki 50 groszy należne za piwo i chciał oddać je. W tym momencie przybył do baru niejaki Bronisław Burnicki, który rzucił się na marynarza angielskiego i pobił go dotkliwie, a następnie wyrzucił z knajpy, zabierając mu palto, czapkę i szalik.

Jak się okazało, marynarz angielski nie chciał zapłacić dodatkowo 10 groszy za wypite piwo i stąd powstała cała awantura. Mimo tego Burnickiego policja przytrzymała i osadziła w areszcie.

## ŻYCIE SPORTOWE WYBRZEŻA

FRKS. „Baltyk“ jeden z najbardziej ruchliwych klubów gdyńskich został ostatnio zawieszony przez Zarząd Pomorskiego OZB za zaległości finansowe. Klub gdyński otrzymał zażalenie organizowania jakiegokolwiek imprez pięciarskich do czasu wypłacenia bydgoskiej „Astorii“ odszkodowania w wysokości kilkuset złotych z racji przegranej słynnego zatargu „wyborczego“ oraz uregulowania zobowiązań finansowych względem Pom. OZB.

Sezon bokserski mamy w pełni, lecz kluby gdyńskie nie przejawiają należytej działalności. Ostatnio jedynie „Flota“, po dłuższej przerwie, spotkała się ze stoliczną „Polonią“, przegrywając na dobitną mecz „Strzelec“ od roku nie zorganizował. Ostatnio zaś zawieszony „Baltyk“ musi przymusowo pauzować. „Kotwica“ w ogóle nie wchodzi w rachubę. Oto jest smutny obraz pięciarstwa gdyńskiego.

## Otwarcie Uniwersytetu Powszechnego w Gdyni

W ub. czwartek o godz. 19 odbyło się w szkole powszechnej nr. 7 w Gdyni-Grabówku otwarcie Uniwersytetu Powszechnego, zorganizowanego dla ludności starszej.

Słowo wstępne wygłosił do zebranych p. Brach, kier. szkoły, witając przedstawiciela Kuratorium Okr. Szk. Pomorskiego p. nacz. Kaz. Krukowskiego, p. dr. L. Michalskiego, kier. wydz. oświaty i kultury Komisariatu Rządu w Gdyni, p. instr. Sońskiego, przedstawiciela Inspektoratu Szkolnego w Gdyni, oraz licznie zebraną publiczność. Wykład inauguracyjny p. t.

„Gdynia wczoraj, dziś i jutro“ wygłosił p. dr. Michalski.

Wielka ilość słuchaczy, i to przeważnie osób starszych, świadczy o tym, iż forma oświatowa tego rodzaju, zupełnie im odpowiada. Uniwersytety powszechne w Gdyni, mają więc zapewnić powodzenie. Wykłady na Uniwersytecie Powszechnym, zorganizowane przy tej szkole, odbywać się będą 2 razy w tygodniu i uwzględniać będą możliwe potrzeby tego środowiska, z którego słuchacze pochodzą. Następnym wykładem odbędzie się w dniu 24 bm. o godz. 18 w szkole powsz. nr. 7 w Gdyni (ul. Morska 108, sala 20, III p.)

## Samobójczynią z toru jest 19-letnia mieszkanka Gdyni

Przed kilku dniami donosiliśmy o tragicznym samobójstwie nieznaną kobietę, która rzuciła się pod pociąg, ponosząc śmierć na miejscu. Drobiazgowo śledztwo wykazało, że tragicznie zmarła pochodziła z Gdyni. W czasie dochodzeń zgłosiła się do policji niejaka p. Kempa, która złożyła zameldowanie, że jej siostra gdzieś wyszła i zaginęła po niej wszelki ślad. Gdy przedłożono jej fotografię tragicznie zmarłej nieznaną kobiety, p. Kempa poznała w szczegółach, jakie pozostały po samobójczyni, swoją

siostrę 19-letnią Rozalię, zam. przy ul. Kieleckiej. Podczas dalszych dochodzeń ustalono, że denatka pracowała w firmie „Mewa“, gdzie była zatrudniona w charakterze robotnicy, patroszącej śledzie.

Jak zdołano stwierdzić, denatka od pewnego czasu nosiła się z zamiarem samobójstwa, przy czym swym koleżankom stale opowiadała, że gnębi ją jakaś zbroja, że jest w złych stosunkach ze swoją rodziną.

## Kupiec kossowski nabrał swych kolegów

Berl Ernst, handlowiec rodem z Kossowa Huculskiego, udając w Gdyni rodowitego Hucula, sprzedawał „oryginalne“ wyroby regionalne ze swych „rodzinnych“ stron. Przez jakiś czas interes prosperował mu niezłe. Uzyskane zamówienia sprzedawał za pół nominalnej wartości swym kolegom — Lejzorowi Knollowi i Benzionowi Landmanowi z Kossowa, którzy dostarczali towar i ściągali następnie raty od klientów.

Ostatnio jednak wskutek nagłego spadku zapotrzebowania na „huculskie“ kilimy, Ernst znalazł się w kłopotach materialnych. Wybrnął z tych trudności w ten sposób, że

przy pomocy niejakiego Jana Kwiatkowskiego sfabrykował fikcyjnych zamówień na przeszło 10.000 złotych i sprzedał je obu kupcom kossowskim.

Gdy okazało się, że zamówienia były fikcyjne, Ernst już uzyskane pieniądze roztrwonił, tak, że poszkodowani kupcy nie mając innej rady zameldowali o wszystkim policji. Na skutek ich skargi, Ernst wraz z Kwiatkowskim powędrowali do aresztu, a ostatnio Sąd Okręgowy w Gdyni skazał sprytnego żydka na 2 lata więzienia i 2000 złotych grzywny, a jego współnika i pomocnika na rok więzienia.

## Buck

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ“ w Pucku** mieści się przy ul. Mestwina nr. 4, tel. 58.

— **W razie pożaru** telefonuj na nr. 26 lub 58.

— **Stacja Opieki nad Matką i Dzieckiem** mieści się przy ul. Zamkowej budynek b. szkoły powszechnej. Poradnia czynna jest we wtorek i piątek od godz. 16 do 17. Higienistka urzęduje codziennie od godz. 8 do 10 i od 14—18.

— **Nowa placówka chrześcijańska w Pucku.** Ostatnio mgr. Biliński Michał otworzył skład dregeryjny przy ul. Morskiej w Pucku. Nowej placówce życzymy powodzenia.

— **Modelarstwo okrętowe szkolnego koła L. M. K.,** zainicjowane i zapoczątkowane przed 3 lata przez wytrawnego specjalistę st. bosmana Gazdowicza oraz opiekuna koła p. Gierniakiewicza, rozwija się pomyślnie. W godzinach wieczornych zbierają się chłopcy w sali robót ręcznych szkoły powszechnej w Pucku i tam z wielkim zamiłowaniem uczą się budowy pięknych modeli jachtów. Dotychczas wykonano już 28 modeli; brały one udział w zawodach na zatoce Puckiej, w której zdobywały wszystkie pierwsze miejsca. Za przykładem Pucka poszły i inne koła szkolne L. M. K., m. in. ubiegłej jesieni uruchomiono podobny kurs w Domu Rybaka w Wielkiej Wsi. Za przykładem tym pójdą niewątpliwie i inne koła szkolne na Wybrzeżu, tym chętniej, że w bieżącym sezonie odbędą się na zatoce Puckiej wielkie zawody modeli jachtów. Informacji i porad chętnie udzieli st. bosman Gazdowicz w Pucku.

— **Inauguracyjne posiedzenie Rady Miejskiej w Pucku** odbędzie się w dniu 25 bm. z następującym porządkiem obrad: godz. 9.30 uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym; godz. 10.15 zebranie starej i nowej Rady Miejskiej, na którym nastąpi pożegnanie starych i wprowadzenie nowych radnych.

godz. 11 zebranie, na którym nastąpi wybór wiceburmistrza i 3 ławników.

— **Baczność Sokolii** w dniu 5. II. br. o godz. 20 urzędza Tow. Gimn. Sokół na sali p. Torlińskiego bal maskowy. Wstęp za zaproszonymi.

— **Nie drażnić psów.** W tych dniach dwaj chłopcy zaczęli drażnić psa, należącego do rzeźnika p. Rompa. Pies, który uwiązany był na łańcuchu, zerwał się, a przeszkoczywszy parkan pokasał dotkliwie chłopców.

## Nowe wydawnictwa

Ukazały się ostatnio na półkach księgarskich dwa wydawnictwa, które ze względu na aktualność zagadnienia zasługują na specjalną uwagę.

Pierwszym z nich jest mapa Polski w skali 1:1.000.000 stanowiąca „Plan rozwoju gospodarczego Polski — zasadnicza sieć podstawowych urządzeń gospodarczych“, w perspektywie programu pracy jednego pokolenia, realizacja którego jest podzielona na okresy 3-letnie.

Mapa ta obejmuje projektowaną, pełną sieć dróg wodnych i kolei, najważniejsze drogi lądowe, sieć głównych elektrowni oraz wielkiej elektrycznej sieci przesyłowej o napięciu 150.000 voltów oraz sieć miast, które na tej sieci poprzednich powinny się stać głównymi ośrodkami gospodarczymi kraju. Równocześnie naszkicowany jest plan terytorialnego rozmieszczenia obszarów wielkiego przemysłu z uwzględnieniem ziem wschodnich.

Drugim wydawnictwem jest broszura p.t.: „Wytoczne Planu Rozwoju Przemysłu“. Praca ta opracowana w kwietniu 1937 r. przez grono inicjatorów Pierwszego Polskiego Kongresu Inżynierów, zawiera wyraźne postawienie koncepcji 15-letniego państwowego planu gospodarczego, rozbitego na 3-letnie okresy, oraz rozpracowanie jego w zakresie zagadnień przemysłowych.





W dniu 18 stycznia 1939 r. zmarł do długich cierpień

# Witold Witowski

emerytowany naczelnik wydziału  
długoletni urzędnik b. Pomorskiego Stow. Ubezpieczeń  
w Toruniu

Pogrzeb odbędzie się w Toruniu, w dniu 23 stycznia br. o godz. 14,30, z kościoła św. Jana na cmentarz parafialny.

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu  
inż. F. Baranowski, naczelny dyrektor.

2359

## Szczęśliwe książeczki oszczędnościowe

Dnia 20 stycznia 1939 r. odbyło się w PKO dziesiąte publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych premiowanych serii IV-ej.

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 stycznia 1939 r.

Premie po zł 1.000,— padły na nr. nr.: 331.064 332.362 357.440 370.802 371.163.

Premie po zł 500,— padły na nr. nr.: 301.089 304.911 306.171 308.005 312.983 313.566 328.723 328.738 343.618 346.325 350.840 350.138 361.244 362.763 366.282 370.141 384.080 387.102 387.813 391.700 396.304 399.636.

Premie po zł 250,— padły na nr. nr.: 300.380 300.459 302.346 306.630 307.454 308.336 309.677 312.312 316.705 318.273 320.159 323.630 324.760 326.282 326.374 327.844 331.514 332.185 336.417 337.033 338.437 339.209 339.784 340.298 340.650 344.023 344.883 347.792 348.618 349.714 350.599 354.815 355.303 357.148 360.415 363.098 363.286 364.396 366.141 366.333 368.623 370.436 374.884 375.376 375.863 375.921 377.037 377.577 379.853 380.664 381.482 381.649 381.822 385.208

385.780 386.770 388.314 388.876 389.561 391.423 391.576 391.846 392.050 393.529 394.777 396.143 397.461.

Poza tym padło 221 premij po zł 100,—  
Po raz drugi padły premie: zł 250,— na nr. nr. 307.454 308.336 312.312 366.141 381.482.

Po zł 100,— na nr. nr.: 330.459 343.582 348.531 354.780 361.829 374.472 398.329.

Ogółem padło premij 315 na łączną kwotę zł 54.850,—. O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasada, wkładów oszczędnościowych premiowanych serii IV jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrostu wkładów na książeczki, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Książeczki serii IV, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas niepodjęte:

Zł 250,— nr. 335.664.

Zł 100,— nr. nr.: 320.838 334.869 339.581 340.210 354.352 364.146 365.416 366.141 370.932 386.898 392.296.

## Hallo, tu Polskie Radio!

Poniedziałek, 23 stycznia  
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Audycje poranne. 11,00 „Tadzio Zapominalski” — pogadanka dla dzieci młodszych. 11,15 Marsze i pieśni rycerstwa polskiego (płyty). 11,37 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13,30 Audycja dla gimnazjów „Chopin” — w oprac. Jerzego Kolaczekowskiego. Przy fortep. Helena Ottawa. 15,00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „Historie przedhistoryczne” — słuchowisko Jerzego Ostrowskiego. 15,30 Muzyka obiadowa (z Poznania). 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Kronika naukowa: „Biologia”, wygl. wykonaniu Kwartetu Smyczkowego Rozgłośni Krakowskiej. 17,05 „Powstanie Styczniowe w polskiej powieści” — szkic literacki. 17,20 Muzyka polska (z Katowic). 18,00 Audycja dla wsi. 18,30 Audycja strzelecka. 19,00 Koncert rozrywkowy (z Wilna). 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 Zapomniane utwory w wykonaniu Stanisława Szpiałńskiego (fortepian). 21,40 Nowości literackie omówi Karol Irzykowski. 22,00 „Dzieje symfonii” — audycja w oprac. Stanisława Gołachowskiego. 22,55 Przegląd prasy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23,00 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

### ROZGŁOSIENIA POMORSKA W TORUNIU

6,57 Pieśń poranna „Witaj Gwiazdo Morza”. 10,00 Muzyka rozrywkowa (płyty). 10,55 Program na jutro. 11,15 Z utworów Piotra Czajkowskiego (płyty). 14,00 Wiadomości z Pomorza. 18,00 Pogadanka aktualna. 18,10 Różne marsze (płyty). 18,25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22,00—23,00 W zacczarowanym świecie — koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry salonowej T. M. B. (ze studia w Bydgoszczy). W przerwach piosenki z płyt.

### AUDYCJE ZAGRANICZNE

20,30 LUBLANA. „Boże Narodzenie” — oratorium Bacha.  
21,00 MEDIOLAN. Koncert symfoniczny.  
21,30 LILLE. Festiwal Ryszarda Straussa.

### Wtorek, 24 stycznia

#### PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6,30 Audycje poranne. 8,10 Ciągnienie miliona — transmisja z siedziby Dyrekcji Polskiego Monopolu

Loteryjnego. 11,00 „Czy wiecie o soli, która nie pochodzi z Kopalni” — pogadanka dla dzieci starszych. 11,15 Orkiestra Pawła Godwina i Gitta Alpar — sopran (płyty). 11,57 Audycja południowa. 13,00 „Wzajemna pomoc u zwierząt” — pogadanka dla młodzieży. 13,15 Skrzynka ogólna — dr. Marian Stępowski. 13,30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,30 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16,30 Do tańca gra Mała Orkiestra P. R. 17,20 „Ignacy Domejko” (w 50 rocznicę zgonu) — pogadankę wygłosi prof. Henryk Mościcki. 17,30 „Z pieśnią po kraju” — audycje prowadził prof. Bronisław Rutkowski. 18,00 Audycja dla wsi. 18,30 Audycja dla robotników. 19,00 Koncert rozrywkowy (z Poznania). 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 „Mazepa” — opera w 4-eh aktach, wg. tragedii Juliusza Słowackiego. Muzyka Adama Mincheimera. 23,05 Przegląd prasy. 23,10 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Komunikat meteorologiczny. 23,15 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

### W zacczarowanym świecie

W świat baśni i czarów wprowadzi słuchaczy koncert rozrywkowy orkiestry salonowej Bydgoskiego Tow. Muzycznego w dniu 23 bm. o godz. 22,00. Usłyszymy senne marzenia śnieżki, walca, nimf nadbrzeżnych, weźmiemy udział w świecie karzełek, deflować będzie w naszej wyobraźni leśny ludek, elfy będą szepać... w koncercie rozrywkowym w poniedziałek, 23 stycznia o godz. 22,00.

### Bezimienni bohaterowie — Kaszubi

W programie audycji, przeznaczonych dla dzieci nada Toruń 24 bm. o godz. 13,30 opowiadanie Stanisława Nowaczka. Prelegent rozwinię przed swymi młodocianymi słuchaczami wdzeczny temat bezimiennego bohaterstwa ludu kaszubskiego w walce o polskość i odzyskanie niepodległości Ojczyzny.

### „Mistrzowskie dialogi”

W cyklu „mistrzowskich dialogów” nadany zostanie z Torunia 24 bm. o godz. 13,15 fragment „Don Carlosa” — Schillera, zradiofonizowany przez Hannę Maikowską.

## SPRZEDAŻE

### MEBLE

solidne w wielkim wyborze poleca na dogodnych warunkach

#### FABRYKA MEBLI

Z. Kowalewski

Toruń, N. Rynek 18, tel. 1332. 2031

### Szczotki

wycieraczki, szpagat, pendzle, wata i paski do uszczelnienia. Hurtownia Jan Kapczyński, Toruń, Szeroka 35. (2290)

### Szylidy metalowe

najtaniej wykonuje Zakład artystyczno-rytmiczny Mieczysław Preisner, Toruń, Szczytna 4, telefon 1823. Firma polsko-chrześc. (2321)

### Nieruchomość

Z powodu podeszłego wieku sprzedam na korzystnych warunkach

#### Wypożyczenia

planina do ćwiczeń poszukuje. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Pomorskiej” Grudziądz, pl. 23 Stycznia 8/10. (5599)

## Kartoflanka

„Słońce” najprzedniejsza 1 kg zł 0,38. Hurtownia Jan Kapczyński, Toruń, Szeroka 35. (2290)

### P. P. Budowniczym

polecam żwir, pospółki, piasek wiślany i kamień każdej ilości dostarczę R. Sliwiński, Toruń, Wielkie Garbary 12 m. 1. (2353)

### Jadalnie Sypialnie

solidne, w rozmaitych egzotycznych drzewach (310)

### BRACIA TEWS

Toruń, Mostowa 30.

## Sypialnie

jadalnie, gabinety, tapczany, kuchnie poleca (847)

### T. KASPROWICZ

Toruń, ul. Prosta 5.

### Wypożyczenia

planina do ćwiczeń poszukuje. Zgłoszenia do Administracji „Gazety Pomorskiej” Grudziądz, pl. 23 Stycznia 8/10. (5599)

## Nafta

silnopłomienna 1 litr tylko 35 groszy. Hurtownia Jan Kapczyński, Toruń, Szeroka 35. (2290)

### Sprzedam

bufet, kanape, leżankę, 2 fotole i inne rzeczy tanio. Toruń, ul. Bydgoska nr. 52 parter. (2343)

## NA SEZON BALOWY!

Koronki - tiule - kwiaty - biżuterię - pończochy - rękawiczki poleca

## KAŁAMAJSKI Kredyt na asygnaty!

### Okazyjnie

sprzedam pokój jadalny, kuchnię, łóżko dziecięce, wózek sportowy, różne drobiazgi. Gdańsk, Fleischerstraße 55, II lewo. Ogłądać można od godziny 14. (8898)

### MIESZKANIA

#### 2 pokoje

umeblowane duże, osobne wejście, łazienka, gaz, ewentualnie na biuro, wynajmę pewnemu płatnikowi. Toruń, Łazienna 28, II ptr. (2344)

### RÓŻNE

#### Trwała ondulacja

2.50

Specjalne salony fryzjersko-kosmetyczne „ROCCO” TORUN, ul. „Różana 1, I. piętro, nad Arkadami. 2304

### Ostrzeżenie

Za długi mej żony, Amelii Jadwigi Sass, zamieszkałej w Gdyni, ul. Miłkołaja Reja, nie odpowiad. Edmund Sass. (7604)

### Wszelkie roboty ślusarskie

wiercenie studzien oraz odlew żeliwne wykon. szybko, tanio, firm. Pedab. Koszarowa 15-17. (1278)

## 7 i 5-pokojowe mieszkanie

w Gdańsku, przy ul. Am Jakobstor z centralnym ogrzewaniem, parkietem, łazienką, natychmiast do wydzierżawienia. Zgłoszenia telef. pod nr. 28682. (8887)

## 5-pokojowe mieszkanie

na II piętrze, słoneczne, parkiet, ciepła woda, w najładniejszej dzielnicy Gdańska w pobliżu dworca, natychmiast do wydzierżawienia. Zgłoszenia telef. pod nr. 28682. (8886)

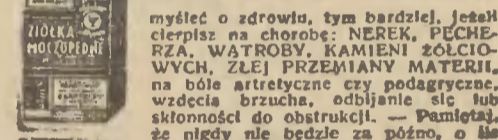
### UGODA. Przed Sądem w Poznaniu, w sprawie

z oskarżenia p. Józwiaka przeciw red. Franciszko-Myślińskiemu na wniosek sędziego strony zarwały następującą ugodę: I. Oskarżony red. Franciszek Myśliński cofa zarzuty postawione w nr. 38. 43 i 47 czasopisma „Dzień Grudziądzki” z dnia 16. II. 38, 22. II. 38 i 26/27. II. 38 jako nieprawdziwe i za wyrządzoną mimowoli krzywdę ośkarżyciela Stanisława Józwiaka przeprasza. III. Oskarżony zobowiązuje się ogłosić treść niniejszej ugody w „Gazecie Pomorskiej” na swój koszt. IV. Koszty postępowania ponosi każda strona. (—) Red. Franciszek Myśliński. (2361)

### Spis zapowiedzi Nr. 15/38. (2358)

ZAPOWIEDZ. Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) Jan Jarotzki, zamieszkały w Dębnie, pow. Tczew, syn Bartłomieja Jarotzkiego i jego żony Marii z domu Kłobuch; 2) Maria Trybowska, zamieszkała w Pelplinie, córka Marty Chmieleckiej, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Zarządzie Miejskim w Pelplinie, w Zarządzie Gminnym w Pelplinie, w Gromadzie Ropuchy 1 w „Gazecie Gdańskiej” w Gdańsku. Pelplin, dnia 20 stycznia 1939 r. Urzędnik stanu cywilnego: w zastępstwie (—) Pawlak.

## NIIGDY NIE JEST ZAPÓŹNO



myśleć o zdrowiu, tym bardziej, jeżeli cierpisz na chorobę: NEREK, PĘCZYZY, WĄTROBY, KAMIENI ŻOŁCIOWYCH, ZŁEJ PRZEMIANY MATERII, na bóle artretyczne czy podagrzy, wzdęcia brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile użyjesz Gaseckiego, które zapobiegają gromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji zatrzymujących organizm. — Dziel jeszcze kup pudełeczko „D I U R O L” Gaseckiego, a przekonasz się o dodatnich skutkach ich działania. Zalecać będzie swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. — Oryginalne zioła „D I U R O L” Gaseckiego (Z KOGUTKIEM) sprzedają apteki i sklepy apteczne.

## ZAPOWIEDZ. Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) Henryk Gutt, korespondent, zamieszkały

w Gdyni, przy ulicy Świętojańskiej nr. 78, syn Henryka Gutta, handlowca i jego żony Stanisławy z domu Judejko, zamieszkałych w Warszawie; 2) Barbara Zofia Maria Anflinkówna, bez zawodu, zamieszkała w Gdyni, Wzgórze Marszałka Focha nr. 2, a czasowo w Sopotach, córka Stefana Anflinka, reprezentanta Tow. Ubezpiecz. „Vesta” i jego żony Zofii z domu Kajewskiej, zamieszkałych w Sopotach, chcą zawrzeć związek małżeński. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Gdyni i w Sopotach przez „Gazetę Gdańską”. Gdynia, dnia 21 stycznia 1939 r. (7603)

### Urzędnik stanu cywilnego:

(—) Reinhardt.

## ZARZĄD MIEJSKI w GRUDZIĄDZU ogłasza

konkurs na stanowiska: a) drugiego urbanisty, b) technika budowlanego, c) mierniczego przysięgłego, d) kreślacza mierniczego. Warunki: 1) do a) dyplom inżyniera-architekta, do b) świadectwo ukończenia średniej szkoły budowlanej, do c) uprawnień mierniczego przysięgłego; 2) praktyka zawodowa: do a) i b) w dziale miernictwa miejskiego; 3) obywatelstwo polskie; 4) wiek — do 40 lat. Wynagrodzenie: według umowy. Stanowiska są do objęcia od 1 marca, a najpóźniej od 1 kwietnia br. Podania z życiorysem, z załączeniem uwierzytelnionych odpisów dokumentów, należy nadsyłać do Zarządu Miejskiego w Grudziądzu, do dnia 20 marca b. r. Prezydent Miasta: (—) Włodek. (2357)

## Reklama dźwignią handlu!

OGŁOSZENIA: wiersz milimetrowy na stronie 1-tamowej . . . . . 0,20 zł w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0,30 zł w tekście na dalszych stronach . . . . . 0,50 zł Drobne za słowo 18 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki. Komunikaty 50 gr. za wiersz. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mają być regulowane w guldenach gdańskich.	ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI: Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z do. . . . . 3,10 miesięcznie z dodatkami książkowymi . . . . . Z odbiorem w administracji z dodatkami książkowymi 2,90 „ Bez dodatków książkowych z doręczaniem przez pocztę 2,20 „ Z odbiorem w administracji . . . . . 2,00 „ Gazeta Gdańska w Gdańsku: ceny jak powyżej — tylko w guldenach gdańskich. Zagranicą . . . . . 4,00 „ W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.	UWAGI: Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsce dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacony przewidziany w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do zgłoszenia zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepiętane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.
--	--	---

Redaktor odpowiedzialny „Gazety Gdańskiej”: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, I. p.  
Członkami Drukarni Józef Karol Kuszel w Toruniu.  
Wydawca: NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. s. o. Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-70, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.



# TABELA LOTERII

(NIEURZĘDOWA) z dnia 21 stycznia

I i II ciągnięcie

## GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana z 5.000 padła na nr. 140877  
 100.000 na nr. 120435  
 Zł. 25.000 na nr. 110706 133260  
 Zł. 10.000 na nr. 11569 40839 83655 96967  
 103440 140474  
 Zł. 5.000 na nr. 21522 37577 59488 104979  
 145982  
 Zł. 2.000 na nr. 2159 9436 27458 29779 36932  
 40067 71932 85096 103503 108627 118307 141922  
 153266  
 Zł. 1.000 na nr. 329 23226 27589 31930 37175  
 59862 62948 67425 72051 74844 82254 86741 97639  
 97783 98940 100630 112612 113190 128327 129264  
 130988 137278 143809 153340

## Wygrane po zł 250

56 202 18 417 49 73 620 72 755 65 73 84  
 97 945 61 1454 593 603 59 935 2345 421  
 500 717 845 56 3040 162 69 86 248 661 780  
 812 4019 22 124 223 50 321 448 85 88 501  
 625 33 776 87 5014 448 55 550 720 6040  
 189 240 438 88 666 72 767 811 953 7072  
 93 104 34 405 737 916 57 8110 204 32 325  
 43 70 73 622 47 765 873 82 944 87 9151 213  
 15 99 336 84 472 524 59 600 5 12 725 811  
 54  
 10015 16 35 101 56 62 438 798 881 11168  
 457 808 53 76 96 12093 392 483 530 41  
 645 753 867 81 948 13142 366 693 83 743  
 930 14208 71 309 413 18 584 700 23 25 47  
 850 964 15067 120 94 242 672 716 23 31  
 832 963 16201 73 465 78 515 720 69 878  
 914 26 84 17018 58 272 424 54 503 33 97  
 697 702 92 845 946 83 18004 57 158 71  
 500 15 26 688 983 19028 204 361 401 521  
 60 91 96 650 713 839 61  
 20095 135 313 29 476 363 65 71 96 662  
 96 752 904 2126 30 341 409 533 53 614  
 35 70 755 806 36 44 22121 52 202 34 318  
 28 86 88 414 626 966 23006 13 51 168 94  
 516 33 36 65 84 707 25 73 887 24049 70  
 122 79 411 788 828 25138 44 63 67 398  
 404 39 85 95 511 41 88 660 717 26160 70  
 247 84 302 31 432 78 812 45 51 975 27018  
 156 460 88 635 837 900 63 28039 130 84  
 85 241 309 456 596 611 31 708 29060 59  
 186 62 246 95 327 543 72 645 52 721 91  
 863 98 952 85  
 30029 94 209 342 550 752 816 31005 25  
 39 595 745 877 965 32026 53 167 219 334  
 499 512 65 895 901 33031 85 194 95 275  
 98 313 42 408 13 54 76 529 53 56 83 84  
 642 70 755 58 837 49 920 21 34072 104 9  
 299 645 85 861 94 35036 69 131 71 324  
 498 518 605 724 55 816 45 903 36100 45  
 238 481 539 613 721 822 38 37018 94 139  
 50 74 305 26 739 829 926  
 38305 32 74 445 52 96 581 700 703802  
 70 803 931 50 66 39024 357 443 88 542  
 91 644 72 741 844 963 65 80  
 40013 78 303 444 692 934 50 41068  
 118 79 97 280 485 556 634 43 706 8 10  
 73 82 881 979 42109 53 242 68 333 424  
 79 548 92 501 896 99 551 73 43007 57  
 597 603 63 700 46 996 44042 148 254  
 87 368 541 845 84 45022 74 91 256 339  
 440 97 672 995 46054 190 206 13 90 524  
 794 889 968 93 99 47190 294 352 92  
 469 650 72 853 949 48291 334 78 460  
 498 64 666 71 98 725 847 951 49028 177  
 279 342 497 582 632 39 794 977  
 50046 415 518 98 738 51125 38 286  
 375 78 79 494 98 509 49 839 967 77  
 52134 262 370 616 98 780 827 43 46 74  
 53058 210 20 520 33 50 611 801 59 919  
 54117 24 77 289 91 315 73 523 69 612  
 74 80 89 745 54 841 998 99 55010 96  
 327 51 484 616 43 77 757 63 804 918  
 79 58063 130 552 93 700 831 57016 42  
 164 220 675 736 81 839 40 959 58163  
 239 59 437 98 617 58 815 83 59210 77  
 324 26 97 411 603 766 896 963  
 60016 121 47 81 229 58 76 84 97 477  
 610 43 47 858 970 61001 99 350 67 548  
 602 89 733 72 75 810 947 62058 126 43  
 150094 214 67 98 324 65 464 735 63 837

53 937 151128 231 455 63 553 758 63 874 96 519 97031 98334 549 619 87 757 833 20251 332 649 21059 260 356 350 929  
 152172 77 206 42 335 67 432 695 784 98 879 84 99127 471 852 80 30 22090 465 693 737 847 71 53 23155  
 978 153158 67 222 367 404 88 564 702 937 67 100785 101021 117 80 401 527 55 635 747 904 53 24052 215 514 22 24 62 693  
 154085 103 61 481 547 637 758 65 73 884 978 957 102015 39 168 219 479 790 934 809 25141 332 608 727 961 97 26030 271  
 155000 150 333 608 705 61 156073 242 76 357 88 103259 533 649 105094 647 882 106040 886 934 27185 99 266 441 555 780 960  
 415 561 600 26 46 776 78 821 951 61 157102 32 344 107787 108137 82 832 109077 111 96 28212 589 29284 329  
 256 364 491 546 69 76 809 158023 38 326 90 840 967 30286 465 823 31184 505 84 859 74  
 63 159076 341 595 662 747 55 935 110196 349 416 55 111030 40 56 476 32079 204 516 634 831 33040 153 225 72  
 526 95 12054 83 135 260 380 516 619 800 34334 420 91 550 35112 225 481 583  
 860 13206 65 376 82 544 114172 719 688 36194 278 842 37078 979 3896 531  
 115243 318 116158 464 948 117161 310 600 39426 90 806  
 404 702 937 118949 119017 121 82 961 40386 408 701 853 927 41034 268 504  
 120170 251 442 658 85 866 121806 13 695 746 42291 341 573 658 62 87 739 839  
 935 122143 282 408 10 28 45 583 123992 990 43161 530 44201 555 45005 90 179  
 666 958 124013 60 228 45 389 433 76 465 36194 278 842 37078 979 3896 531  
 636 770 990 125383 477 573 126022 390 721 32 870 937 57 48169 363 423 733 49  
 1300... 87 395 551 732 929 38 131035 50505 7 9 606 823 51276 394 586 52116  
 217 483 737 808 53249 379 430 559 935  
 54049 51 478 769 927 55162 283 371 748  
 56184 232 855 594 57090 412 58008 107  
 719 59240  
 60003 79 565 75 711 38 82 920 56  
 61215 96 303 75 462 62858 63211 394  
 64025 297 314 695 65045 138 53 359  
 524 62 762 948 66191 273 961 67128 514  
 68194 69070 685 790  
 70040 209 55 375 559 71055 135 961  
 92109 174 209 52 384 86 852 914 83  
 73248 405 70 74201 544 703 824 75535  
 85 725 971 85 76046 140 363 514 33 790  
 932 77464 914 78228 320 420 691 79026  
 81 94 247 305 613 72 759 812  
 83035 49 738 866 84 909 81010 491  
 532 982 82581 84 83649 776 91 84055  
 126 214 15 89 378 815 62 904 85005 71  
 479 501 753 974 86181 275 372 80 417  
 61 680 941 57 87344 77 88072 172 252  
 329 753 76 89290 888  
 90106 330 91229 310 488 843 92 99  
 92119 28 204 933 49 93333 68 716 804  
 94044 175 422 776 806 903 39 95161 256  
 553 934 96004 77 378 413 36 594 721  
 905 98 97220 96 357 58 787 803 98320  
 688 719 99151 598 646 792 891  
 100044 46 488 844 101368 604 89 979  
 102060 261 350 597 638 823 35 103097  
 196 216 23 315 774 94 824010 205 604  
 825 934 105485 658 771 106051 124 233  
 876 107708 11 55 908 108104 30 222 59  
 404 59 73 503 94 707 983 105097 142  
 825 992  
 110009 287 344 438 501 111149 312  
 1 679 112243 895 928 50 113197  
 486 531 625 52 823 36  
 114505 7 652 999 115624 116003 668 76 578  
 791 110797 154 302 82 446 118040 343 496  
 566 680 773 119032 153 639 817 980  
 120070 94 579 630 831 121314 444 122048  
 97 196 302 14 619 57 865 123002 75 122  
 200 657 775 80 124253 59 443 595 641 761  
 15 125118 28 37 267 404 6 99 969 126044 500  
 831 96 603 768 946 17020 803 62 128005 86 242  
 456 519 749 55 129261 565 723 67 807  
 130947 54 131024 98 164 738 952 132467  
 560 677 773 83 811 80 915 133109 72 478  
 728 802 32 63 134373 97 896 135297 903  
 18 136534 65 897 137174 297 379 480 93 612  
 58 180148 762 972 138130 205 368 74 410 546 735  
 57 987 139151 422 66 518 60 908 14 57

## III ciągnięcie

### Wygrane po zł 250

147 62 415 19 81 738 986 1013 122  
 531 690 2388 516 698 724 3964 4065  
 110 354 445 48 680 761 877 5228 89 334  
 636 129144 75 83 91 387 944  
 1300... 87 395 551 732 929 38 131035  
 217 483 737 808 53249 379 430 559 935  
 54049 51 478 769 927 55162 283 371 748  
 56184 232 855 594 57090 412 58008 107  
 719 59240  
 60003 79 565 75 711 38 82 920 56  
 61215 96 303 75 462 62858 63211 394  
 64025 297 314 695 65045 138 53 359  
 524 62 762 948 66191 273 961 67128 514  
 68194 69070 685 790  
 70040 209 55 375 559 71055 135 961  
 92109 174 209 52 384 86 852 914 83  
 73248 405 70 74201 544 703 824 75535  
 85 725 971 85 76046 140 363 514 33 790  
 932 77464 914 78228 320 420 691 79026  
 81 94 247 305 613 72 759 812  
 83035 49 738 866 84 909 81010 491  
 532 982 82581 84 83649 776 91 84055  
 126 214 15 89 378 815 62 904 85005 71  
 479 501 753 974 86181 275 372 80 417  
 61 680 941 57 87344 77 88072 172 252  
 329 753 76 89290 888  
 90106 330 91229 310 488 843 92 99  
 92119 28 204 933 49 93333 68 716 804  
 94044 175 422 776 806 903 39 95161 256  
 553 934 96004 77 378 413 36 594 721  
 905 98 97220 96 357 58 787 803 98320  
 688 719 99151 598 646 792 891

## IV ciągnięcie

### GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana z 20.000 padła na nr. 141791  
 Zł. 15.000 na nr. 24967 46198  
 Zł. 10.000 na nr. 10009 20357 54423 74722  
 Zł. 5.000 na nr. 31977 50944 71297 89338  
 Zł. 2.000 na nr. 5673 15356 18823 44251  
 Zł. 1.000 na nr. 163 10252 10915 18079 32759  
 40034 47604 54821 57043 57874 62274 62597 63011  
 71679 77840 82542 86761 94648 97827 100665 113659 45  
 121058 128429 133255 134487 150130 152877 155845  
 159 69 779 19146 69 304 508

## Wygrane po zł 250

80028 36 76 189 267 344 402 508 661 659 936 1260 88 478 876 939 2046 399  
 97 1157 70 480 519 858 64 92 82290 447 849 63 928 3097 528 902 4041 178  
 401 61 60 558 626 77 83078 99 105 786 220 576 724 961 5075 221 44 565 658 915  
 84536 38 607 85098 435 50 522 34 68026 220 23 90 755 931 7552 805 712 831  
 434 905 86195 128 333 622 950 87080 8011 243 417 769 905 7 81 9039 156  
 295 630 758 983 88526 46 710 89056 175 569 622 81 849  
 449 524 766 863  
 90030 208 13 41 72 982 91399 443 857 12142 515 823 27 13242 618 14237  
 92074 212 70 374 604 91 948 93384 429 553 848 15332 548 16308 820 94 811 58  
 94658 748 964 95048 601 756 96073 363 98 923 17060 463 87 645 81 25 180148  
 159 69 779 19146 69 304 508

**WIELKA WYGRANA**  
**zł 50.000**  
 na nr. 76498  
 padła dnia 19 b. m. w z nanej ze szczęścia kolekturze  
**J. WOLANOW**  
 Warszawa, Marszałkowska 154.  
 Konto P. K. O. 18.814. 12795  
 Losy I-ej klasy są już do nabycia.

**Revolucja w San Salvador**  
 NOWY JORK. Jak donosi „New York Times“, w San Salvador miano aresztować 25 oficerów i 60 osób cywilnych za próbę wywołania powstania przeciwko rządowi gen. Hernandez Martinez. B. sekretarz ministerstwa wojny Jose Asencio Menendez znajduje się pod strażą, a gen. Enrique Leitzezar deportowany został do Nicaragui. Dziennik dodaje, że płk. Filipe Calleron zabarykadował się w gmachu i stawiał opór policji, która przyszła go aresztować.

RYSZARD BRAUN 49

# Sobowtór Pani Wu

Powieść sensacyjna

— Ależ, on ją wziął za Franke! — protestowała również cicho pani Gudryniewiczowa.  
 — O, nie, zaręczam pani, że tym razem nie zaszła tu żadna pomyłka. Opowiem to pani za chwilę, tylko odejdźmy trochę na bok. Dobrze?  
 Wreszcie udało się Lodzie odciągnąć wzburzoną staruszkę bliżej domu.  
 — Oni się poznali ze sobą przed trzema laty i pokochali. Tylko uczciwość w stosunku do Mariana rozdzieliła ich.  
 — No, a zaręczyny z Franką?  
 — Były tylko dla Zarychty przypomnieniem twarzy kobiety, którą bardzo kochał.  
 — Czyżby to być mogło?... pani Gudryniewiczowa przecierała chustką spótniałe czoło.  
 — Czyżby Janka mogła, nie kochając Mariana, przez tyle lat zarabiać na jego utrzymanie cerowaniem i lekcjami? Dlaczegożby to robiła?  
 — Z dobroci. Ze współczucia? Z wdzięczności za jego miłość.  
 Wchodzili teraz obie na werandę, nie zauważwszy, siedzącego na stopniach Kostka.  
 — A jak on ją odnalazł?  
 — Przez Melę Żabińską.  
 — Ach, tak? To nawet w bardzo prosty sposób.  
 — Tak — odpowiedziała Loda. — Spotkanie to jest zwykłą rzeczą. Za to pamięć ich o sobie, w obecnych niestabilnych czasach, zasługuje na wyjątkowy szacunek.  
 — Pani sądzi, że oni pamiętali tak dobrze o sobie?

— Jestem tego pewna. Mówili mi o tym przed kilku miesiącami, kiedy zdawało im się, że się już nigdy nie odnajdą. A teraz? Niechże pani popatrzy na nich teraz...  
 Loda wskazywała ręką na stojący pod akacjąmi leżak. Niebieszczał tam fartuch Janki, a obok na trawniku czerniało ubranie Zarychty.  
 — Jak on się zachowuje? — oburzyła się pani Gudryniewiczowa. — Ani przyjdzie mnie przywitać, ani nie usiądzie przyzwoicie na krześle, tylko rozkłada się na ziemi. I cóż to za formy! Marian nieboszczyk — westchnęła z żalem — nigdyby tak nie postąpił. Był na to za dobrze wychowany. Pochodził z eleganckiego domu.  
 — Niech się droga pani nie uprzedza do Zarychty. Bardzo proszę — zmniejszyła głos Loda. — Wprawdzie wychowany on był w przytułku i... formami towarzyskimi nie grzeszy, ale za to wola jego jest z żelaza, a przeszłość przypomina przezroczyść kryształu.  
 Staruszka zaniepokoiła się.  
 — Moje dziecko... — szepnęła. — Co pani przez to chciała powiedzieć?  
 — Nic specjalnego.  
 — Nieraz niedopowiedzenia pani, co do powodów śmierci Mariana, budzą we mnie pewne obawy. I nawet chciałam panią o to zapytać.  
 W tej chwili Loda podniosła głos, spostrzegłszy chłopca, siedzącego na stopniu.  
 — Niech droga pani nie żąda ode mnie, ani od małego Kostka, wyjaśnień. Oboje związani jesteście tajemnicą? Nieprawdaż?  
 Wielkie błyszczące oczy patrzyły na Lodę z powagą.  
 — Prawda. My musimy z panią milczeć bo nam nie wolno mówić.  
 W tej chwili, w głębi ogrodu, Janka podniosła chustkę do oczu, po czym z wolna powstała z leżaka.  
 — Czyżby płakała? — zapytała staruszka. — Dlaczego wstaje? Dlaczego nie chce go słuchać i bez pożegnania odchodzi? Co się znowu stało? Co się stać mogło?  
 Pani Gudryniewiczowa z kompletnym brakiem logiki chciała teraz zatrzymać Zarychte.

który, z łapami w kieszeniach i zmrużonymi oczyma, stał poza barwnym bukietem klombu i milczał.  
 — Panie inżynierze — zawołała wesoło Loda — prosimy tu do nas.  
 — Nie. Dziękuję. Odchodzę.  
 — Domyślam się, co mogło między wami zajść, i dlatego proszę, aby pan pozostał. Już dosyć Janka poświęceń robiła dla męża, żeby znowu teraz miała zrezygnować ze szczęścia na rzecz siostry. Wszystko ma swoje granice i dobroć też. Nikogo ta wasza ofiara nie zbawi i nikogo nie uszczęśliwi. Wierzcie mi, moi drodzy.  
 Zarychta pomału zbliżał się ku stopniom werandy.  
 — Przyznaję pani zupełną słuszność — powiedział wreszcie. — Tłumaczyłem to jej przez pół godziny, ale mnie słuchać nie chciała.  
 — Przecież Franka go kocha! Zrozumcie to! — powiedziała zupełnie opanowanym już głosem Janka. — Mówiła mi o tym sama w Krakowie. Opowiadała mi o Kostku, nie wymieniając tylko jego nazwiska.  
 — To egoistyczne uczucie, oparte na zmysłach, nie może zasługiwać na nazwę miłości! — wykrzyknął szorstko Zarychta.  
 — Tym bardziej — dodała Loda — że już w tej chwili przemieniło się w nienawiść.  
 — Skąd wiesz? — pytała Janka.  
 — Mówiła mi o tym sama — uśmiechnęła się Loda. — Powiedziała: Gwiżdżę już na tego całego Zarychte! I powiedziała jeszcze: Odeszło mi, jak uciał! I dodała: Widocznie nie umiem w ogóle kochać!  
 — Tak — szepnęła pani Gudryniewiczowa patrząc na ostatnie promienie zachodu, czerwieniejące spoza wierzchołków drzew. — Tak. To na nią wygląda. Psuje ona zawsze sobie i innym ludziom życie. Za to pani, panno Lodo, naprawia je. I sądzę, że to pani nie zdziwi, jeżeli pani powiem, że wdzięczna jestem pani bardzo i za te słowa, wypowiedziane przed chwilą. I za opiekę nad szczęściem Janki...  
 Nad ciemną głową Lody pochyliła się siwa głowa staruszki i drżące usta dotknęły jej czoła.  
 (Ciąg dalszy nastąpi)